

SLOVENSKI POROČEVALEC

GLASILO OSVOBODILNE FRONTESLOVENIJE

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
LJUBLJANA,
KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 6
TELEFON 55-22 DO 55-26
ROKOPISI SE NE VRAČAJO
IZHAJA V S A K DAN RAZEN
PONEDELJKA

IZ ANKETNE KOMISIJE ZA GRČIJO

Jugoslavija in Albanija ne bosta sodelovali pri sestavi preiskovalne podkomisije v Solunu

Zeneva, 6. maja. Včeraj je bila tajna seja anketne komisije VS za Grčijo, na kateri so razpravljali o pismih jugoslovanskega in albanskega predstavnika v komisiji, da Jugoslavija in Albanija ne bosta poslali svojih predstavnikov v novo stalno podkomisijo s sedežem v Solunu. Na to sejo so bili pozvani jugoslovanski, albanski in bolgarski predstavniki.

Anketna komisija je sklenila, da odpisuje pismi jugoslovanskega in albanskega predstavnika Varnostnemu svetu, ker gre za problem, ki ne spada v pristojnost komisije, ampak Varnostnega sveta.

Na seji je bolgarski predstavnik poudaril, da je Bolgarija lojalno sodelovala pri delu anketne komisije in da bo še naprej sodelovala za izdelavo njenega poročila Varnostnemu svetu. Izjavil je, da bi bilo treba počakati na sklepe Varnostnega sveta, ki jih bo sprejel po končani razpravi o poročilu komisije. In šele potem podvzeti nove akcije. Bolgarski delegat ni razložil stališča svoje vlade, ker še ni dobil potrebnih navodil, toda izrazil je prepričanje, da bo tudi Bolgarija odklonila imenovanje predstavnika v podkomisiji.

Ameriški delegat Etheridge je skušal dokazati, da izhajajo obveznosti 4 prizadetih držav, Jugoslavije, Albanije, Bolgarije in Grčije, v zvezi s podkomisijo iz sklepa Varnostnega sveta z dne 19. decembra lani.

s katerim je bila ustanovljena anketna komisija. Po njegovem mnenju te države niso dolžne imenovati svojih predstavnikov v podkomisijo, dolžne pa so olajšati njeno delo. Da bi ta svoja zahtevanja podkrepil, je Etheridge navedel 25 člen ustavnih listine ZN, ki po njegovem mišljenju Jugoslavijo in Grčijo, podpisnici ustanovne listine, k temu obvezuje. Glede Albanije in Bolgarije je skušal dokazati, da sta tudi oni dve dolžni pristati na to. V zvezi s tem problemom je postavil Etheridge predstavnikom prizadetih držav tale vprašanja: a) ali bodo Jugoslavija, Albanija in Bolgarija olajšale podkomisiji vstop in prehod preko svojih ozemelj, če bo za to nastala potreba; b) ali bodo dale na razpolago priče, če jih bo podkomisija zahtevala, da bi mogla izvršiti svojo nalogo.

Predstavnik Albanije polkovnik Kerendi je izjavil, da je bilo vprašanje o katerem je bil sprejet sklep na seji Varnostnega sveta lani dne 19. decembra, že predmet preiskave in komisija poslala svoje poročilo Varnostnemu svetu. V skladu s tem tudi ni bilo treba v sedanjem trenutku pričeti nove akcije, zaradi česar nima Albanija nikakršnega razloga, da bi sodelovala pri delu podkomisije. Ko bo poročilo izročeno VS in ko ga bo ta pregledal, bo Albanija opredelila svoje stališče v zvezi z morebitno novo akcijo, ki jo bo VS podvzel.

Predstavnik Juglavije, pooblaščen minister Josip Djerđa, je izjavil, da Jugoslavija ne bo sodelovala pri ustanovitvi podkomisije in da nikakor ne more pomagati pri njenem delu, ker pomeni ustanovitev te podkomisije dejansko ustanovitev komisije v času, ko anketna komisija še sestavlja svoje poročilo. To pomeni prejudice sklepa, ki ga mora VS sprejeti na podlagi poročila anketne komisije. Glede prihoda podkomisije v Jugoslavijo, je Djerđa poudaril, da je že opozoril, da Jugoslavija ne more sodelovati v takšni podkomisiji; med prvimi pogoji tega sodelovanja bi bilo priznanje olajšav pri potovanju članov podkomisije.

Bolgarski predstavnik Kulišev je izjavil, da ne more odgovoriti na Etheridgeova vprašanja brez navodil svoje vlade, misli pa, da bo njegova vlada opredelila svoje stališče posebej za vsak primer, upoštevajoč naravo in važnost vsakega primera.

Sovjetski delegat Lavrišev je poudaril, da se to vprašanje ne tiče samo VS, ampak tudi komisije. Dotaknil se je izjave ameriškega delegata Etheridge in izrazil dvom v njegovo trditve, da je treba obveznosti, ki izvirajo iz sklepa z dne 19. decembra, avtomatično uporabiti tudi v podkomisiji.

Lavrišev je nadalje opozoril, da je sovjetska delegacija jasno razložila svoje stališče v trenutku, ko so v komisiji razpravljali o navo-

dilih za podkomisijo, in da je predložila več predlogov, ki niso bili sprejeti. Izrazil je željo, da bi stališče njegove delegacije sprejeli v zapisnik s tole obliko: »Sklep komisije o podkomisiji in nameravani pristojnosti te podkomisije na ozemlju Albanije, Bolgarije in Jugoslavije je bil sprejet brez sodelovanja predstavnikov prizadetih držav in brez vsakega prejšnjega posvetovanja z njimi. Na seji komisije 25. aprila je sovjetska delegacija pripomnila, da ne more tega postopka smatrati za primernega.«

Angleški delegat Windl je po tej izjavi znova trdil, da je dal VS navodila sedanji komisiji, naj določi dolžnosti podkomisije v okviru svojega mandata.

Komisija je sklenila, da pošlje vso zadevo in pa zapisnik o včerajšnji seji brzojavno VS in da sprejme v poročilu Sveta pripombe sovjetske delegacije. Glede predložitve poročila komisije je bilo sklenjeno, naj pošlje predsednik komisije predsedniku VS brzojavko s prošnjo, naj stopi v stik s predstavniki raznih držav v Varnostnem svetu z namenom, da bi obvestil komisijo, če žele, da bi komisija odpotovala v New York in bi bila na razpolago VS, dokler bi razpravljal o njenem poročilu. Komisija je na koncu seje sklenila, naj bo poročevalec komisije v VS kolumbijski delegat Uriñ.

Odredba vrhovnega komandanta in ministra za narodno obrambo FLRJ za proslavo Dneva zmage

Beograd, 6. maja.

Vrhovni komandant oboroženih sil in minister za narodno obrambo FLRJ, maršal Jugoslavije Josip Broz Tito je za proslavo Dneva zmage svobodoljubnih narodov nad nemškim fašizmom izdal naslednjo odredbo:

1. Letos 9. maja bo v Beogradu vojaška parada.
2. Parado bo sprejel generalmajor Koča Popović.
3. Za poveljnika parade odrejam generalmajorja Kuprešanina Milana.
4. Na čast Dneva zmage naj se v Beogradu izstrelji 12 častnih salv iz 60 topov, v glavnih mestih ljudskih republik, v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Skoplju in na Cetinju pa 10 salv iz 30 topov.

Smrt fašizmu — svoboda narodu!

Vrhovni komandant oboroženih sil, minister za narodno obrambo FLRJ, maršal Jugoslavije

JOSIP BROZ TITO

Nova odredba o odkupni ceni žita daje velike ugodnosti kmetom

Letos je zvezna vlada že sredi marca izdala uredbu o odkupu žita, torej mnogo prej kakor lani, tako da bo z odkupom, organi ljudske oblasti pravilno, popolno in pravočasno. Pravso vedeli kmetje že od setvi, kako pa lahko izvršijo priprave za odkup kar pa je zvezna vlada z dvema odredbama predpisala tudi odkupne cene za belo žito in koruzo, med tem ko je lani cene določila šele tik pred odkupom.

Uredba o odkupu žita zagotavlja pravilno preskrbo s kruhom, zlasti preskrbo delavstva, ki vlaga vse svoje sile za izpolnitev gospodarskega plana. Istočasno pa daje pridelovalcu močno izpodbudo, da bo pridelal čim več žita in da bo tako lažje izpolnil svoje dolžnosti do ljudske skupnosti, obenem pa kril vse svoje potrebe in da bo imel čim več žita za prosto razpolaganje. Tudi številni ukrepi ljudske oblasti za dvig proizvodne sposobnosti kmeta in ukrepi za napredok kmetijstva, nam zagotavljajo povečanje kmetijske proizvodnje, zlasti proizvodnje žita. Ker je istočasno z rastočo industrijsko proizvodnjo na razpolago vedno več izdelkov, ki jih potrebuje kmet, bo še bolj oživela izmenjava med mestom in vasjo, kar bo pripomoglo k medsebojni gospodarski povezavi kmeta in delavca. Tako skladno naraščanje proizvodnje nam jamči naš gospodarski plan, v katerem zavzema važno mesto plan izboljšanja kmetijstva in plan oskrbovanja vasi z industrijskimi izdelki.

Po letošnji uredbi odpade ocenjevanje doseženega pridelka posameznika, ki je bilo prej v mnogih primerih pristransko, bodisi da je šlo na škodo pridelovalca ali pa je dajalo potuho reakcionarnim elementom. Odpade tudi določanje količin za prehrano, za setev, itd. Količina obvezne oddaje, ki predstavlja le majhen del donosa, bo vsakemu kmetu vnaprej sporočena in bo določena po površini celotne obdelovalne zemlje z oddelki vinogradov, vrtov in površin, posajenih s krompirjem in pogodbeno posejanih z industrijskimi rastlinami in vrtninami. Upošteva se kakovost zemlje, pri gospodarstvih preko pet članov pa tudi število članov rodbine. Da bo določitev količin obvezne oddaje pravična, so določeni nižji količniki za oddajo v hribovitih predelih in nižji količniki za majhna posestva. Odkupne cene za žito od osvoboditve niso bile zmanjšane, čeprav smo od lanskega leta stalno zniževale cene industrijskim izdelkom. Z letošnje odredbe o odkupnih cenah belega žita je določena prav tako nespremenjena cena 330 din za 100 kg. Tudi odkupna cena za koruzo, ki je bila lani zaradi slabe letine zvišana od 220 na 250 din (za koruzo z največ 14% vlage), ostane letos na nespremenjeni lanski višini. Določitev gorjnih, za kmeta ugodnih cen je nov dokaz, kako pomaga ljudska oblast kmetu pri njegovem prizadevanju, da preskrbi s kruhom ono prebivalstvo, ki samo ne prideluje žita. Tako bodo nove odkupne cene še bolj okrepile vzajemno pomoč med deželo in mestom.

Kakor lani se bo tudi letos odkupovala pšenica v manj rodovitnih predelih, kakor je na primer Slovenija, po višjih cenah, ki jih bodo določili republiški uradi za cene po obveznih navodilih zveznega urada za cene.

Pomembna novost so nove določbe, ki se nanašajo na odkup prostih presežkov. Že lani so kmetje v mnogih primerih oddajali svoje proste presežke odkupnim podjetjem po ceni, ki je veljala za obvezno oddajo. Da ne bi bili pridelovalci pri prodaji prostih presežkov žita oskudovani od brezvestnih spekulantskih posameznikov in da se omogoči povečanje našega žitnega fonda s količinami prostih presežkov, bodo državna odkupna podjetja po novih odredbah odkupovala tudi proste presežke.

Kmetje, ki bodo določavni odkupni podjetjem ponudili proste presežke in vnaprej sklenili pogodbe za oddajo teh presežkov, bodo deležni znižanih premij, ki so tam višje, čim večji so ponudeni prosti presežki v primeru s količino obvezne oddaje. Za ločene proste presežke do ene petine obvezne količine se prizna premija 30 din na 100 kg, tako da znaša v takem primeru odkupna cena za pšenico 360 din. Če znaša ponudena količina prostih presežkov do 50% obvezne oddaje, se premija zviša na 45 din (cena za pšenico pa na 375 din). Pri količini prostih presežkov nad polovico obvezne oddaje znaša premija 70 din (cena za pšenico 400 din). Če pa kmet sklene pogodbo, da bo poleg obvezne količine oddal še večjo količino prostih presežkov, tedaj se za vso oddano žito (torej za obvezno količino in za prosti presežek) prizna premija 75 din, kar ustreza ceni 405 din za pšenico. Gornje premije veljajo tako za belo žito kakor za koruzo. Končno pooblaščenca obe odredbi državna odkupna podjetja, da izplačajo kmetom, ki sklenejo pogodbe za oddajo prostih presežkov, prodajne do 40% odkupne cene za pogojene količine prostih presežkov.

Ob dobri letni ni izključeno, da bodo cene na prostem trgu nizke. To smo opažali že lani. V prvih tednih odkupa je bila cena pšenice na prostem le za malenkost višja kakor odkupna cena in se je šele pozneje dvignila, ko se je zaradi dolgotrajne suše postoblačilo stanje ostalih posevkov, zlasti koruze. Letos pa je pridelovalcem, ki sklenejo pogodbe za oddajo prostih presežkov v vsakem primeru zagotovljeno, da bodo te presežke lahko prodači državnemu odkupnemu podjetju po znatni višji ceni.

Nove odkupne cene in določbe o odkupu prostih presežkov nam zagotavljajo ne samo zadostno preskrbo s kruhom, temveč tudi izločitev anarhije in spekulacije z žitom na svobodnem trgu, od katere so imeli korist le nekateri posamezniki. S tako ureditvijo bo olajšano tudi načrtno organiziranje kmetijske proizvodnje in izvajanje petletnega gospodarskega plana, ki ima namen dvigniti ljudsko blaginjanje z organiziranjem in izkoriščanjem vseh proizvodjalnih sil in možnosti v državi.

Zasedanja evropske ekonomske komisije Jugoslovanski delegat za sodelovanje Svetovne sindikalne federacije

Zeneva, 7. maja. Na včerajšnji plenarni seji evropske ekonomske komisije je načel jugoslovanski delegat Lev Mates vprašanje udeležbe predstavnikov Svetovne sindikalne federacije pri delu komisije. To vprašanje je bilo načeto na podlagi prošnje Svetovne sindikalne federacije, poslano ekonomski evropski komisiji, da bi s posvetovalnim glasom sodelovala pri delu komisije. Mates je predlagal, da bi o tem razpravljali, ko bo prišlo na dnevni red sodelovanje različnih nevladnih organizacij pri delu komisije.

Ameriški predstavnik je izjavil, da si priznava pravico, da načne med razpravljanjem o tem tudi vprašanje udeležbe ameriške federacije dela in mednarodne združene zveze.

Nato je konferenca ustanovila dva komiteja: za likvidacijo evropskega sveta za tužna ekonomska vprašanja, in za evropsko premožno organizacijo. Prvi komitej mora ugotoviti, katere naloge bo evropska ekonomska komisija prevzela od tega sveta. Drugi komitej bo razpravljal, ali je treba

premožno organizacijo ukiniti ali pa vključiti v evropsko ekonomsko komisijo. Ta komiteja sestavljajo predstavniki vseh delegacij.

Ko je predstavnik evropskega transportnega urada (ECITO) Zitelinski poročal o dosežanih delu tega urada, je komisija sprejela predlog sovjetskega delegata Zorina, da bi evropski transportni urad likvidirali najpozneje do letošnjega 27. septembra. Razen tega je bilo predlagano, naj se sicer 27. maja v Zenevi sestane izvedenec za transportne zadeve. Na tem sestanku bodo pripravljene predložitve za prihodnje zasedanje evropske ekonomske komisije v zvezi z njenimi organizacijskimi oblikami in o tem, ali je treba prepskati pošte evropskega transportnega urada v pristojnost komisije.

Komisija bo naknadno odločila, kateri predstavniki držav nečlane ZN in katere mednarodne organizacije bodo poiskane k sodelovanju s posvetovalnim glasom na tem sestanku.

Po vsej Italiji protestira ljudstvo proti krvavim fašističnim zločinom v Palermu

Rim, 7. maja (Tass). Po vsej Italiji so bila hkrati s splošno stavko 4. maja množična zborovanja in demonstracije, na katerih je delovno ljudstvo izražalo svoje ogorčenje zaradi pokolja pri prvomajskih manifestacijah v okolici Palerma. Na protestnem zborovanju v Rimu je bilo okoli 100.000 delovnih ljudi. V Genovi je bilo veliko zborovanje v središču mesta. Govoril je sekretar italijanske generalne konfederacije dela de Vittorio. Po turinških ulicah so ves dan korakali sprevidi delovnih ljudi, ki so nosili razine napise. Zborovanja v Florenci se je udeležilo nad 50.000 ljudi.

Tudi v Milanu, Neaplju, Bariju in Palermu so bile množične demonstracije in zborovanja. Delovni ljudje so povsod zahtevali strogo kaznovanje organizatorjev krvavih izzivanj na Siciliji.

V Palermu so v ponedeljek ob ve-

likanski udeležbi ljudstva pokopali 9 udeležencev manifestacij v Palermu, žrtve fašističnega zločina.

Policija nadaljuje aretacije sumljivih oseb. Doslej so na Siciliji aretirali 120 ljudi, vendar pa sedaj še ni poročil o aretaciji povzročiteljev zločina.

De Gasperi vabi v vlado desničarje

Rim, 7. maja. Generalni sekretar Komunistične partije Italije Palmiro Togliatti in predsednik socialistične stranke sta objavila skupno izjavo po posvetovalju pri predsedniku vlade de Gasperiju o njegovem predlogu za preosnovanje s pritegnitvijo predstavnikov desničarskih strank. Prvaka obeh delavskih strank sta poudarila, da se bosta skupno vpraševanje poizkusom predsednika vlade, da bi se vlada razširila s predstavniki desničarskih strank.

Velike demonstracije v Pulju Ejdstvo zahteva izročitev uprave ljudskemu odboru

Pulj, 7. maja. V Pulju vlada še nadalje brezposelnost. Okupacijska vojaška uprava ne daje ljudstvu niti najosnovnejših pogojev za življenje. Zato je puljsko ljudstvo že dni demonstriralo po mestnih ulicah in pred sedežem okupacijske vojaške uprave ter zahtevalo, naj se mestna uprava izroči mestnemu ljudskemu odboru, ki je edini ljudski predstavnik.

Na dan demonstracij se je zbrala zgodaj jutraj po ulicah mesta množica ljudstva. Vse trgovine, tvornice in uradi so prekinili delo. Okupacijska vojaška uprava je zbrala civilne in vojaško policijo in zaprla ulico, ki vodi k poslopju okupacijske komande. Kljub temu se je ljudstvo približilo do poslopja. Vse dotlej, dokler ni okupacijski komandant sprejel delegacije meščanov, je ljudstvo demonstriralo in zahtevalo, naj se oblast izroči mestnemu ljudskemu odboru in izvršijo sklepi mirovne konference. Ko je okupacijski vojaški komandant sprejel delegato, so le-ti pozvali množico, naj se odstara, nkar se je razšla.

Delegati so okupacijskemu komandantu predložili zahteve, ki jih je treba takoj izpolniti: zboljšanje higiensko zdravstvenega položaja, ki je zelo težak zaradi pomanjkanja zdravil in zdravstvom ter likvidiranje brezposelnosti in pomanjkanja živil. Delegati so postavili zahteve tudi glede zaporov okupacijske vojaške komande. Nadalje so zahtevali, naj se prepreči odmasanje strojev in industrijskih naprav iz Pulja ter umčenje poslopj in stanovanj, v katerih bivajo okupacijski vojski. Delegacija je poudarila, da je mnogo večjih in manjših industrijskih podjetij prekinilo delo in je navedla kot primer tovarno, ki še vedno ne dela, čeprav je okupacijska vojaška uprava že pred meseci obljubila, da bo nadaljevala delo. Delegacija je tudi poudarila, da se fašisti izposkušajo iz zaporov, čeprav niso prestali svoje kazni, medtem ko se antifašisti, ki so nepravilno obsojeni, ne izposkušajo iz zaporov. V 20 mesecih, odkar traja uprava okupacijskih oblasti, je izreklo okupacijske vojske sodbe nad delavci

antifašisti kazni skupno 280 let zapora. Delegacija je tudi zahtevala, naj se zamenjajo upravni organi mestnega sveta in ukinejo ustanove, ki služijo samo izkoriščanju delovnega ljudstva. Na koncu je zahtevala, naj se izroči upravna oblast mestnemu ljudskemu odboru kot edinemu predstavniku puljskega ljudstva.

Prekinjena razprava v ameriškem parlamentu o pomoči Grčiji

Washington, 7. maja. Ameriški predstavniki dom je s 168 glasovi proti 22 sklenili prekiniti debato o Trumanovem predlogu za pomoč Turčiji in Grčiji zaradi odkritega razkola, ki je nastal o tem vprašanju v vrstah republikanske večine.

Britanska vlada bo ratificirala finančni sporazum s Poljsko

London, 7. maja. Zunanji minister Bevin je v spodnjem domu izjavil, da je britanska vlada sklenila ratificirati angleško-poljski finančni sporazum. Po Bevinovih besedah je sam priporočal vladi, naj se odloči za ta korak na podlagi razgovorov, ki jih je imel s poljskim predsednikom vlade in zunanjim ministrom na poti iz Moskve. Ratifikacija bo olajšala, je dejal Bevin, obnovo trgovine med Veliko Britanijo in Poljsko.

Govorci o sestanku s predsednikom poljske vlade, je Bevin dejal, da so pri razgovorih proučili vprašanja, ki so važna za obe vladi.

Kesselring obsojen na smrt

Benetke, 7. maja. Bivši poveljnik nemške vojske v Italiji Albert Kesselring je bil obsojen na smrt z ustrelitvijo zaradi zgrešenih zločinov.

Darujte za Rdeči križ

Avstrijska vlada kliče na pomoč zavezniško vojaško policijo proti stradajočim delavskim množicam

Dunaj, 7. maja. Po vsej Avstriji narašča nezadovoljstvo zaradi težkega stanja prehrane prebivalstva, ki traja že več tednov. Prebivalstvo ni sprejelo objavljenih obrovov živil, predvsem ne mesa in krompirja, ker so vsled povišanja cen vsa živila odšla na črno-borzo. Zato so priredili v ponedeljek velike množice delavcev in žen v vseh okrajih Dunaja stavke in demonstracije, pri katerih so zahtevali objavljenih živila, kakor tudi povišanje tedenskih obrovov živil.

Že jutraj so delavci v vseh večjih tovarnih prekinili delo. Okoli pol dneva so se na ulicah Dunaja zbrali množični sprevidi, v katerih so bili tudi komunisti, socialisti in neopredeljeni delavci, žene in mladina. Pred predsedstvom vlade so se jim pridružili mnogostevilni domačini in mimooidci. Delavci so nosili napise: »Dajte nam več kruha in naš krompir!« »Ukinite nacistične davke!« »Zahtevamo izenačenje cen in plač!« Delegacija desetih delavcev in 5 žen s predsednikom zveze sindikatov Gottliebom Füllom na čelu, sekretarjem

Flettom in glavnim sekretarjem sindikata kovinarskih delavcev Humlrom so obiskali kancelarja Figla, ministra za kmetijstvo Krausa in ministra za prehrano Zachmeistera.

V znak protesta so stavkali včeraj delavci bevjarske industrije.

Medtem pa sta, namesto da bi podvzela potrebne korake za zboljšanje prehrane lačnih množic, zahtevala šel policije dr. Klausner in minister za zunanje zadeve dr. Gruber, naj jim zavezniške oblasti pomagajo pri ukrepih proti demonstrantom. Zahtevala sta posredovanje zavezniške vojaške policije. V zvezi s tem je bila sklicana posebna seja zavezniške komande. Dunajska policija je poslala na sejo policijskega kapetana, ki pa zavezniški komandni ni pojasnil značaja demonstracij. Sovjetski predstavnik generalmajor Lebedenko je bil mnenja, da se ni treba vmešavati v demonstracije avstrijskega prebivalstva. Istega mnenja je bil tudi francoski predstavnik. Preden pa je bila sprejeta odločitev, so se demonstracije mirno končale.

Nov zločin koroških nacistov

Celovec, 6. maja. Ob gostovanju pevskega zbora koroških Slovencev v Rožu pri Sv. Jakobu so nacisti, ki so svobodno kretajo v tem kraju, izvršili nov krvav zločin nad slovenskimi antifašisti. Zvečer po končanem koncertu, ko se je zbor pripravil za odhod, so opazili, da manjka en pevec. Iskali so ga in ga našli pred vratni nezavestnega in v mlaki krvi. Okoli nesrečnega človeka se je zbrala množica meščanov, ki so začeli protestirati proti takim podlim zločinom. Čez nekoliko časa je prišla v Sv. Jakob skupina angleških vojakov ter je s poudarki napadla prisotne. Pri tem je bilo ranjenih več oseb.

Prebivalstvo teh slovenskih naselij živi stalno v strahu pred napadi avstro-fašistov in okupacijske vojske.

Angleške okupacijske oblasti ovirajo repatriacijo razseljencev

Celovec, 7. maja. Medtem ko angleške in ameriške okupacijske oblasti ovirajo repatriacijo razseljencev, ki se želijo vrniti v domovino in odbijajo zahtevo jugoslovanskih oblasti po izročitvi vojnih zločincev, prihajajo hkrati komisije v taborišča za »razseljencev« in jih z objubami sgrabljajo za najtežja dela.

Pričakujejo, da bo te dni prišla v Celovec takšna posebna angleška komisija, ki hoče pridobiti razseljence za delo v Angliji. Ta komisija bo začela delo 15. maja.

Pred odločitvijo o usodi Ramadierove vlade

Odpor v socialistični stranki proti politiki socialističnih poslancev in ministrov

Pariz, 6. maja. (Tass.) Odklok predsednika francoske vlade Ramadiera o zamenjavi komunističnih ministrov, še ni dokončan. Ta odklok pa je bil utemeljen, da so baje komunisti z glasovanjem proti skupni vladi prekrajši ministrsko solidarnost. Komunj odlok bo izdan po današnji seji nacionalnega sveta socialistične stranke.

V socialistični stranki sta 2 struji: prva zahteva kolektivno ostavko Ramadierove vlade, druga pa se nagiba k temu, da bi se vprašanje rešilo s predsednikovim dekretom, kakor je to storil Ramadier. Kljub prvotnemu drugarčnemu sklepu odbora socialistične stranke je po sestanku socialistične parlamentarne skupine odbor privolil v sankcioniranje Ramadierovega ukrepa.

Tudi druge politične skupine bodo v najkrajšem času opredelile svoje stališče o vprašanju vlade.

List »Ce Soir« poudarja, da je Ramadier z omejenim odklok izpolnil željo narodnega republikanskega gibanja.

Razkol med francoskimi socialisti

Pariz, 6. maja. United Press poroča o najnovjših momentih v razvoju krize francoske vlade in o vlogi socialistične stranke pri političnih dogodkih v Franciji, da se je danes sestalo 400 delegatov Nacionalnega sveta socialistične stranke, ki bodo z glasovanjem odločili, ali odobravajo Ramadierov sklep o odstranitvi petih komunističnih ministrov iz vlade, kajti glede tega je prišlo do globokega razkola med francoskimi socialisti.

V nedeljo je delovni odbor socialistične stranke glasoval proti temu, da bi stranka še naprej ostala v koalicijski vladi, iz katere so izstopili komunisti, toda parlamentarna skupina socialistične stranke ni sprejela tega sklepa kljub nasprotovanju levega krila stranke.

Pri svojem sedenju potkusku, da bi se odzval na oblasti brez komunistov, uživa Ramadier podporo Leona Bluma, vendar pa more takšno stališče, piše United Press, še bolj povečati razkol v stranki. Glavni argument Ramadierovih pristavev je vprašanje novega ameriškega posojila. Blumovo dolarsko posojilo v višini 1370 milijonov je že skoraj popolnoma izčrpano, Ramadier pa je pred

kratkom izjavil, da bo Francija v kratkem potrebovala novo posojilo 700 milijonov dolarjev.

Pariz, 6. maja. Popoldne se je sestala v navzočnosti Leona Bluma in Paula Ramadiera Nacionalni svet francoske socialistične stranke. Zasedanje je otvoril generalni sekretar Guy Molet.

Socialisti seinskega departementa proti politiki socialističnih ministrov

Pariz, 7. maja. (Ass. Pr.) Pred sejo glavnega odbora socialistične stranke, na kateri naj bi bil sprejet dokončen sklep o stališču stranke nasproti vladi, je bil sestanek socialistične federacije departementa Seine (mesto Pariz in predmestja). Na tem sestanku so z veliko večino osodili politiko predsednika francoske vlade Paula Ramadiera. S 7367 glasovi proti 3814 so sprejeli resolucijo, ki jo je predlagal generalni sekretar federacije Marcel Pivert. Ta resolucija napada stališče parlamentarnega kluba socialističnih poslancev in socialističnih ministrov, ter zahteva, da se mora politika stranke nedvomno določiti v okviru prejšnjih sklepov. Resolucija zahteva tudi sestavo nove vlade, ki naj bi sprejela v svoj program veliko znižanje vojaških kreditov, vzpostavitev miru v Indokini in politiko neodvisnosti Francije.

»Francitreur« proti sodelovanju socialistov v vladi brez komunistov

Pariz, 7. maja. Glasilo levega krila franc. socialistične stranke »Francitreur« napada stališče socialističnih ministrov in odločno nastopa zoper sodelovanje socialistov v vladi brez komunistov. Med drugim piše: Od članov socialistične stranke zahtevamo, naj Ramadieru podpišejo blanco memo za vodstvo vlade, ki bi bila po večini sestavljena iz predstavnikov buržujških strank. To bi v glavnem pomenilo, da bi vladi proti delavskemu razredu pod krinko socializma.

Sklicanje kongresa KP Francije

Pariz, 7. maja. (Tass.) Centralni komitej KP Francije je sklenil sklicati 11. kongres KP Francije, ki bo od 25. do 28. junija v Strassbourgu. Na dnevnem redu kongresa bodo poročilo

Centralnega komiteja, poročilo o delu komunistov med ženami ter poročila o delovanju Partije po občinah.

V dvorani za kongresne seje bo 24. junija seja nacionalne komisije za mladinska vprašanja.

Vpliv ameriškega kapitala

Pariz, 6. maja. Associated Press objavlja komentar o političnem položaju v Franciji, ki je nastal zaradi nasprotov v vladi Paula Ramadiera v zvezi z mejami in cenami. Komentar ne prikriva, da se ZDA vmešavajo v notranje zadeve Francije.

Gospodarski strokovnjaki ameriške vlade, pravi Associated Press, pospešeno pripravljajo načrt za še večjo pomoč omenjaneu francoskemu gospodarstvu, če bi Ramadier sestavil vlado brez komunistov. Reakcionari ameriškega veleposlanstva v Parizu sestavljajo podrobno poročilo, kaj bi morale v tem primeru ZDA poslati Franciji.

Po mišljenju Associated Pressa je francoska socialistična stranka odločilen čimtelj pri tej ameriški politiki. Če gledamo z ameriških oči, je rečeno nadalje v komentarju, gre za to, ali hočejo francoski socialisti postati orodje za novo uporabo »Trumanove doktrine«. V pozitivnem primeru bodo v Washingtonu ugodili zahtevi po pomoči, da bi se Ramadierova ekonomska politika obrzala.

Ameriški veleposlanik v Parizu Gaffery je, kakor poroča Associated Press, že obvestil več voditeljev nekaterih francoskih strank v zelo jasni obliki o takšnem stališču Amerike. Včeraj je imel n. pr. francoski zunanji minister Georges Bidault, eden izmed šefov narodne republikanske stranke, dolge razgovore o tem z Gafferyem.

Tudi United Press, druga največja ameriška agencija, se bavi z ameriškim vplivom na francosko krizo in s politični ameriške politike, da bi jim globlje pridrila v francosko gospodarsko življenje.

Ameriški uradniki, ki počejo zbrati vtisa, da se vmešavajo v notranje zadeve Francije, piše United Press, že dolgo časa ne prikrivajo, da smatrajo v Washingtonu Francijo za zadnjo veliko trdnjavo zapadnih sil. Zato je ameriška vlada storila vse, pije nadalje United Press, kar je v njeni moči, in bo nadaljevala gospodarsko pomoč Franciji, da bi »podprla« francosko gospodarstvo.

Ziliakus za popolno preosnovno britanske zunanje politike

London, 7. maja. (Tass.) Član Spodnjeje doma larbitet Ziliakus je govoril 4. maja v svojem volivnem okrožju o gospodarskih težavah, ki jih pravišija Velika Britanija. Naglasil je, da je pomanjkanje delovne sile osnovni vzrok težav, in je rekel:

»Velika Britanija mora za polovico zmanjšati svoje oborožene sile in pospešiti demobilizacijo, da bi oprostila delovno silo, potrebno za izpolnitev vladne obljube narodu. Na ta način bi bil zagotovljen uspeh laburistične vladi, kjer bi imel neuspeh neizmerno in usodne posledice. To pomeni izvedbo popolne revizije zunanje politike na ta način, da se spravi v sklad z načeli laburistične stranke in predvolivnimi obljubami vlade.

Prizadete države niso prejele od Nemčije na račun reparacij niti desetine tega, kar jim pripada

Pariz, 7. maja. Predsednik medzaveznice agencije za reparacije Jacques Rueff je izjavil, da je 18 evropskih držav, ki so trpele zaradi nacističnega napada, doslej prejelo samo 143 izmed 1546 nemških tovarov, določenih za razdelitev na račun reparacij. Razen tega je bil samo del izročeni tovarov popolnoma opremljen. Države, ki imajo pravico do nemških reparacij, niso doslej v dveh letih po končani vojni prejele niti desetine tega, kar jim pripada.

Nato se je Rueff dotaknil potesdamске deklaracije treh velesil in izjavil, da je tisti del deklaracije, ki govori o reparacijah, brez dvoma najmanj izpolnjen.

Prvomajska stavka v Atenah

Atene, 6. maja. (Tass.) Kakor je bilo javljeno so bile v Atenah prepovedane vse prvomajske proslave, vendar pa so delavci kljub grožnjam in aretacijam praznovali svoj praznik z enodnevno stavko ali pa z dnevno ustavitvijo dela. Stavka se je razširila na kovinarske, usnjarske, gradbene, pekarske in krojaške delavce ter nameštence telefonskih central in delavce drugih podjetij. Zaradi stavke in izšel v Atenah noben list. Medtem ko je bil tramvajski promet ustavljen za dve uri.

Izžvižgan delegat ameriške federacije dela

Hamburg, 2. maja. (AFP.) Delegat ameriške federacije dela Harry Rast je bil izžvižgan na prvomajskem zborovanju v Hamburgu, ko je v svojem govoru pred nemškimi delavci klevetal Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo.

Načrtno prevažanje blaga po železnici

V prvi petletki so tudi našim železničarjem dane važne naloge. Da bi jih mogle izvršiti, si sestavijo za vsak mesec prevozni načrt. V ta načrt se je vključila že večina naših gospodarskih podjetij. Pošiljatelj prijavljajo do srede meseca glavni direktorji železnice v Ljubljani (Transportni službi) blago, ki ga nameravajo v prihodnjem mesecu prepeljati, ter sporočijo vrsto in težo blaga, količino in vrsto potrebnih vagonov ter nakladalno in namembno postajo. Prijave morajo biti natančne in pravočasne. Železnica bo zaradi postopnega intenziviranja načrtnega prevažanja upoštevala le pošiljke, ki jih bo mogla prevažati strogo po načrtu. Prijavitelji bodo morali od dneva, ki bo še objavljen, tudi predati na prevoz prijavljene pošiljke natančno po prijavi. Za uresničenje prijavljenega načrta bo vsak prijavitelj odgovarjal materialno. Večji transporti naj se časovno enakomerno porazdelijo na ves mesec. Železnica jamči, da bo za načrtno pošiljke vagona dodelila pravočasno. Za nenatratne prevoze bo dodeljevala vagonne le po možnosti, v omejenem številu in v izjemnih, posebno upoštevanja vrednih primerih. Za prevoz nenatratnega blaga bodo določene višje vozne, za neizvršitev prijavljenih prevozov pa globo.

Železnica opozarja stranke na gornje in jim priporoča, naj uredijo poslovanje s svojimi upravami in s kupci pravočasno, tako da bodo mogle od določenem času neovirano preiti na popoln načrtni prevoz.

Železnica bo prevozni načrt, ki je važen pogoj za uspeh petletke, izvrševala dosledno. Zato pričakuje, da bodo vse stranke te določbe disciplinirano upoštevale.

Sirija - zatočišče vojnih zločincev

Kairo, 5. maja. Kairski list »Burs« poroča, da je sirsko zunanje ministrstvo na intervencijo predsednika sirske republike poslalo noto vladam tistih evropskih držav, v katerih so muslimani, ki so pobegnili iz Jugoslavije. Noto zahteva, da se tem muslimanom omogoči odhod v Sirijo ali v kako drugo evropsko državo, kjer bodo imeli zagotovljeno prehrano in varnost. Kakor je znano, je med temi begunci zelo veliko število vojnih zločincev, morilcev in nasilnikov iz hitlerjevih SS-divizij, ki so morile ljudi in opustošile cele kraje v Bosni in Hercegovini. Ta dejstva so znana tudi sirski vladi še tem bolj, ker je pred kratkim jugoslovanski predstavnik uradno zahteval, da se izročita zločinceva Muftić in Harambašić, ki uživata v Siriji vse ugodnosti.

Prvomajska razstava v Ajdovščini pod geslom: 1. maj Goriške v prvem letu petletke

V Ajdovščini so 1. maja odprli razstavo pod geslom »Prvi maj Goriške v prvem letu petletke«. Razstava prikazuje delovni polet množice v veliki gospodarski bitki, ki se je pričela za izvedbo petletke.

Avtopodjetje za Slovensko Primorje je prikazalo svoje delo in uspehe pri postavljanju prevoznega parka ter pri obnovi avtobusnega prometa v Slovenskem Primorju, kjer bo letos vzpostavljenih 8 novih prog.

Zadružna opakarna iz Bukovice, Mozetičeva iz Cernei, opakarna Bilje-Vrtojba in cementarna Anhovo so razstavile svoje proizvode in pokazale zvišanje proizvodnje po osvoboditvi. Te opakarne so dale lani gradiva za 1000 hiš. Delavci teh opakar so se obvezali, da bodo dvignili letos proizvodnjo za 50%.

Projekcijski biro, gradbeno podjetje »Primorje« in obnovitvene zruduge iz Grčarja in Cepovana so razstavile regulacijske osnutke za obnovo podeželja. Obnovitvena zruduga Grčar bo letos obnovila 14 stanovanjskih poslopj.

Uspehi angleške kolonialne politike v Egiptu

Kairo, 5. maja. (Reuter.) Egipčanski skupščini je bilo predloženo poročilo o državnem proračunu, ki odkriva preseneljljiva dejstva o razmerah v državi. V poročilu je med drugim rečeno, da je izmed 19 milijonov prebivalcev nad 80% nepismenih. Zdravstvene razmere v državi so tako slabe, da je okoli 90% študentov nesposobnih za vojaško službo. Poprečni zaslužek industrijskega delavca znaša 42 funtov letno. Veleposelniki, ki tvorijo 1,43% prebivalstva, imajo v svojih rokah polovico vse obdelane zemlje.

Kongres ameriških Hrvatov v Clevelandu

New York, 7. maja. Ob koncu aprila je bil v Clevelandu drugi kongres ameriških Hrvatov. Te velike manifestacije solidarnosti in enotnosti hrvatskih izseljencev se je udeležilo 507 delegatov. Hrvatska bratska zajednica je poslala 172 delegatov, ostale pa druge organizacije.

Vse delo kongresa je poteklo v znamenju popolne soglasnosti o glavnih točkah sedanjega in bodočega programa. Glavne točke so: vrnitev k Rooseveltovi politiki sodelovanja med velikimi zaveznicami, da se zagotovi svetovni mir; boj zoper tiste elemente, ki podpirajo predlagano protidelavsko zakonodajo, ter nadaljnja čim večja pomoč novi Jugoslaviji. Delegati so manifestirali za maršala Tita, za bratstvo in enotnost narodov Jugoslavije in jugoslovanskih izseljencev ter za enotnost demokratičnih sil ZDA.

Dr. Klementis v Sremu in Bački

Beograd, 7. maja. Državni sekretar ministarstva za zunanje zadeve Českoslovske republike dr. Vladimir Klementis se je vrnil v ponedeljek zvečer iz Sarajeva v Beograd. Po podpisu konvencije o kulturnem sodelovanju med FLRJ in CSR je obiskal Crno goro, Dalmacijo, Bosno in Hercegovino. Včeraj je obiskal slovaško manjšino, ki živi v Sremu in Bački.

Obiskal je v Sremu Staro Pazovo, Kisač v Bački, Kulpin in Bački Petrovac. V vseh teh mestih so ga priščno pozdravljali Slovaki in Srbi.

Danes je dr. Klementis obiskal razne kulturne ustanove v Bačkem Petrovcu in se nato vrnil v Beograd, odkoder bo odpotoval v Prago.

Življenje in delo v Sovjetski zvezi

Dan tiska v Sovjetski zvezi

V ZSSR so proslavili 5. maja tradicionalni dan tiska. Na ta dan je izšla pred 35 leti prva številka lista »Pravda«, ki sta ga ustanovila Lenin in Stalin in ki je igral tako važno vlogo v razvoju boljševiške Partije tako v dobi pred revolucijo kakor tudi zdaj, v zmogovitem razvoju sovjetske države. Dan tiska je postal ne samo delavski praznik, temveč tudi praznik vseh sovjetskih ljudi, ki sodelujejo aktivno pri sovjetskih listih. Na ta praznik objavlja tisk bilanco svojih uspehov in postavlja naloge za naslednje leto. Naj navedemo samo nekaj podatkov o delu sovjetskega tiska danes.

V ZSSR izhaja 7000 listov v skupni nakladi 30 milijonov izvodov. V sovjetski državi je dosedaj izšlo 859.000 knjig v skupni nakladi 11 milijard izvodov. Samo lani je izšlo 23.145 knjig v okrog pol milijarde izvodih. Povprečno izide vsaka knjiga v 20 tisoč izvodih, to se pravi v šestkrat večji nakladi kakor je to bila pri knjigah, tiskanih v Rusiji leta 1913. Dala velikih književnikov izhajajo

v milijonski nakladi. Puškinova dela so izšla v 27 jazykih narodov ZSSR, v nakladi okrog 82 in pol milijona izvodov, Gorkijeva dela so bila tiskana v 66 jazykih in 43 milijonov izvodih, dela Leva Tolstojva v 65 jazykih in nakladi 25 milijonov izvodov, Solohovljeva dela so natiskana v 15 milijonih izvodih, naklada del Aleksaja Tolstojva znaša več kot 10 milijonov izvodov, prav tako dela Konstantina Simonovja in drugih. Najbolj popularni roman v ZSSR je Solohovljev »Tihhi Don«, katerega slovenski prevod tiskamo tudi mi. Natiskani so ga v več kot 5 milijonih izvodih. Roman Aleksandra Tadejeva »Milada garda«, ki je izšel lani, je že dosegel naklado enega milijona.

V ZSSR je okrog 200 založniških podjetij. Več kot 50 osrednjih založb izdaja tehnično in znanstveno literaturo iz vseh mogočih panog znanosti. Okrog 20 velikih založniških podjetij tiska knjige za otroke in mladino. Knjige, časopisi in listi se tiskajo v ZSSR v 115 jazykih, med njimi tudi v jazykih narodov, ki niso

imeli pred revolucijo niti svoje abecede.

Dela ustanoviteljev sovjetske države Lenina in Stalina so tiskana v vseh jazykih narodov ZSSR. Lenina

Industrijsko zadružništvo v Ukrajini

Industrijsko zadružništvo v Ukrajini je utrpelo med nacistično okupacijo neprecenljivo škodo. Kljub velikemu delovnemu naporu te škode še ni bilo mogoče doslej v celoti popraviti in dvigniti proizvodnjo na predvojno raven. Pred vojno je bilo v vsej Ukrajini nad 4000 zrudug, ki so bile skoraj do poslednje uničene. Doslej je bilo obnovljenih 2600 industrijskih zrudug. Njihova proizvodnja se je že prasej približala predvojni.

Sovjetska vlada je izdala posebno uredbo o razširitvi zadružne trgovine in zvišanju proizvodnje živil in predmetov dnevne potrošnje v zadružnih podjetjih. Ta smernica je odprla ukrajinskemu industrijskemu zadružništvu neizmerno možnosti razvoja. Industrijsko zadružništvo poslednje ne bo več vezano na dobavo državnih industrij, zato bodo vsa zadružna podjetja presumerila svojo proizvodnjo na izdelavo predmetov vsakdanje potrošnje. Ukrajinske industrijske zruduge bo

nova dela so izšla v nakladi 154 milijonov izvodov, Stalinova pa v 470 in pol milijona izvodov. Kljub veliki nakladi vsako novo izdajo teh del razprodajo v nekaj dneh.

Široki razvoj industrijskega zadružništva zahteva večje število strokovno izobraženih delavcev. V ta namen je bilo po vsej Ukrajini ustanovljenih šeststo posebnih tečajev, vajeniških šol in zavodov, kjer se bo do konca petletke izšlo 225.000 strokovnjakov za vse panoge industrijskega zadružništva.

Zdravo tekmovanje, ki nastaja med zadružno in državno trgovino, bo naslednje dvignilo kakovost blaga, izpopolnilo pravilno in naglo porazdelitev blaga in še bolj izboljšalo potrebo potrošnikov.

Do konca petletke bo ukrajinsko industrijsko zadružništvo ustanovilo še 2000 novih zrudug s 300.000 člani. Proizvodnjo pa bo v primeri z letom 1946 počestvorilo.

TRETJI SESTANEK JAVNE TRIBUNE V LJUBLJANI

V mladinski dvorani je bil v torek 6. t. m. tretji sestanek Javne tribune. Na vprašanja splošnega značaja je odgovarjal član izvršnega odbora OF tov. Zoran Polič, na vprašanja preskrbe in prehrane pa pomočnik ministra za trgovino in preskrbo tov. Ziga Vodušek. Dvorana je bila polna, stavljena vprašanja aktualna, kar je omogočilo, da je bil sestanek razgiban, dobro poslušajoč in tako tudi zagotovljen njegov uspeh.

Na vprašanje, poslano na Javno tribuno IOOF, kako se pobirajo davki in zakaj so tako obdavčeni obrtniki, je odgovoril tov. Zoran Polič, da je prenešeno težišče pobiranja davkov na davčne komisije, v katerih mora biti tudi po en predstavnik tistega sloja, ki se mu odmerja davek. Kjer tega ni bilo, so bili primeri, da je na primer kmet odmerjal ponekod davek obrtniku ali pa obrtnik kmetu. Zato so bili tudi primeri krivične odmere davkov, zlasti nekaterim obrtnikom. Postavljene bodo nove davčne komisije, v teh pa mora biti nov duh, biti morajo res ljudske, ker bodo samo tako lahko pravico odmerjale davke in poslovale v interesu skupnosti.

Tov. Polič je nadalje poudaril, da so bili res posamezni primeri nepravilnih odnosov do obrtnikov. Nekateri so mislili, da je treba obrtnike izločiti iz našega gospodarstva. To je bila škodljiva zmotna. Obrtniki so danes prav tako produktiven del našega gospodarstva, našega plana. Poudarek, ki ga je dala razprava o planu in sam plan našemu obrtništvu, mora biti opozorilo vsem tistim, ki so imeli doslej do našega obrtnišstva nepravilen odnos, da to popravijo, obenem pa kaže obrtnikom samim, da računa skupnost na njihovo pomoč. Maršal Tito je v razpravi o planu jasno poudaril pomen obrtnišstva in njegove naloge, zato ga je treba vključiti v naš splošni gospodarski plan, mu dajati podporo, ga organizirati v proizvajalne zruduge, da bi kar najbolje koristilo splošnemu gospodarskemu razvoju naše države.

Na vprašanje, kako bomo dosegli predvidene dohodke v našem proračunu, je odgovoril tov. Polič, da so tudi v financah naši dohodki začrtani, da je tudi finančni plan za naš borbo in napor, da ga uresničimo, za kar je potrebno sodelovanje vseh. In če ga ne dosežemo, ali bodo zaradi tega novi davki? Ne, ker ne moremo preko nemogočega, ker ne moremo in ne smemo postehni davkoplačevalcev prekomerno obdavčiti. Namesto tega je druga pot, ki je v planu predvidena. — Na dopis, kaj je v govorih o podržavljenju stanovanjskih hiš, je tov. Polič odgovoril, da je tudi to ena izmed lazi in klevet protijudskih elementov.

Kako je z nihanji v planu, ker smo prvi nas začeli pozno z gradbeno sezono? vprašuje nekdo v dvorani. Tov. Polič je na vprašanje odgovoril da so plani financ v skladu z investicijskimi plani, z materialnimi pogoji, to je z gradbenim materialom, z delovno silo na naših gradiliščih. Letos bomo zgradili, kar smo določili, čeprav se borimo že sedaj s pomanjkanjem delovne sile na naših gradiliščih. To delovno silo moramo najti deloma iz vrst kmečnega prebivalstva s tem, da z mehancizacijo in tehnizacijo kmečkih posestev sprostim tam delovno silo, deloma s tem, da vključimo čim več žena v delo po naših tovarnih in podjetjih, in s tem, da dignemo storilnost dela. Zato tudi uvajamo norme, da se storilnost dvigne pri vseh.

Nekdo vprašuje, zakaj je potrebna dnevna evidenca po gradiliščih, obrtnih delavcih, gostinskih obra-

atih itd. Evidenco zahteva plan, odgovarja tov. Polič. Vsako delovno področje moramo vključiti v plan. Če ne vemo na primer, koliko usnja porabi neka čevljarška obrt, ne moremo najti pravega ključa delitve materiala, v tem primeru usnja. Evidenca je potrebna zaradi razvidnosti in pregleda. Evidenca v tovarnah je potrebna zaradi pregleda, če je njena vsakodnevna proizvodnja v skladu s planom in z normami. Dnevna evidenca kaže proces potreb materiala, delovne sile itd. Danes je ponekod odpor proti evidenci, ker jo smatrajo za birokratizem. To je napačno. Evidenca je nuja in to vsakodnevna. V tovarni stoji stroj. Zakaj stoji, zakaj se je porabilo več olja, več električne energije danes kot včeraj? Zato evidenca. Evidenca nam daje možnost, da smo gospodarji izvajanja plana.

Na vprašanje, koliko je plan zajel naše kmetijstvo, je tov. Polič med drugim odgovoril, da je zahtevanje v kmetijstvu zaradi nerazumevanja ponekod našelotelo na odpor. Ko bodo taki videli, da se na njihovih njivah bolje obnese druga kultura, ne bo več odpora. Ko bodo videli, da jim gojenje te ali one vrste semena, te ali one vrste zdravilnih rož več prinese, se bodo sprijaznili tudi z načrtno setvijo. Pri nas je ponekod že letos načrtna setev rastlin, zdravilnih rastlin in rož ter semen. Letos je dobro uspela načrtna setev sladkorne pese.

Nekateri kmetje so govorili: posejal bom toliko, kolikor potrebujem zase. Toda kdor skupnosti ne daje, od nje ne prejema. Zemlja, ki je zmorna posevka pa ostane neposejana, bo obdavčena kot rodna in obdelana zemlja. Država kmetu pomaga, on pa mora tudi gledati na to, da čim več pridela, da da čim več hrane tistim, ki njemu delajo obloko, obutev, stroje itd.

Na vprašanje, češ da je ministrstvo za trgovino objavilo, da je tobaka dovolj, pred trafikami pa so še vedno kače, je tov. Vodušek odgovoril, da je tobaka že dovolj, ni pa dovolj discipline pri nekaterih trafikantih, da bi izpolnjevali prepise. Za mesec maj je dobila Ljubljana 1300 kg več tobaka kot prej in tudi na podeželju je bilo ta mesec razdeljenega več tobaka. Potrebno je sodelovanje kadilcev, potrebna je njihova kontrola pri delitvi, pa bomo uspeli, saj je tobaka dovolj.

Zakaj so še rdeče in črne karte? — vprašuje nekdo. Tov. Vodušek je naglasil, da so rdeče in črne živilske nakaznice zato izdane, ker jih imamo v zalogi in bi jih bilo škoda odvzeti. Ni pa med njimi danes nobene razlike več, ker smo v prehrani toliko dosegli, da smo to lahko lahko odpravili.

Na vprašanje, zakaj obrtniki ne dobe surovin, je odgovoril tov. Polič, da je dosedaj imela predvideva vključenje obrtnikov in s tem naravno tudi dodelitev surovin.

Tretji sestanek Javne tribune je razjasnil poleg teh še vrsto drugih vprašanj, ki doslej še niso bila obravnavana. Razen nekaterih so bila vsa vprašanja aktualna, temeljito obravnavana, čeprav jih zaradi trenutnih težav vseh še ni mogoče rešiti. Toda vsaj je lahko na tem sestanku Javne tribune utrtil prepričanje, da bodo tudi vprašanja, ki jih obravnava Javna tribuna v dnevnem časopisju ali na javnih sestankih, rešena in težave odpravljene, da nam daje za to jamstvo naš gospodarski plan, njegova izvedba in ob tem velika perspektiva, da ob sedanjih težavah, naporih in prizadevanjih gremo resnično naproti lepsi prihodnosti našega ljudstva.

Te dni je deževalo po vsej državi

V zadnjih 48 urah je skoraj po vsej državi padel rahel dež, ki je v mnogih krajih zadostno namočil zemljo. Dež je prišel pravočasno, v času, ko je setev v največjem razvoju in ko se marsikje že zaključuje. V mnogih primerih je setvena dela časovno oviralo prav pričakovane dežja. Korist zadnje dežja je zaradi tega toliko večja. Od 5. do 6. t. m. od 7. jutraj je padlo v Ljudski republikl Srbiji največ dežja v Peči in Kosovski Mitrovici, najmanj pa v Gradistu in Nišu.

Najmočneje je deževalo v Pančevu in Vrscu, najsibkeje pa v Senti.

V tokrek ves dan, ponoči in v sredo je rahlo, pa dolgotrajno deževalo na področju Ljudske republike Hrvatske. Največ dežja je bilo v Vrhadiniu, Gospiću in Kninu, med tem ko je zemljo po drugih krajih nekoliko manj namočilo. Na področju Hrvatske še vedno dežja.

V vseh krajih Ljudske republike Slovenije je pričelo deževati v torek popoldne. V Kranju je začel padati dež okoli 15.30 in je deževalo vse noč med 5. in 6. majem. V gorah je zapadel nov sneg. V sredo dopoldne ni deževalo. Ker pa je še vedno oblačno, se pričakuje nove padavine. Največ dežja je padlo v Mariboru in Dravogradu.

V torek ves dan je obilno deževalo tudi v Bosni in Hercegovini, posebno v Sarajevu in Mostarju.

Na vsem področju Ljudske republike Črne gore je v zadnjih 48 urah obilno deževalo. Največ dežja je padlo v Budvi in Hercegovem, med tem ko ga je bilo v drugih krajih manj.

Najmanj dežja je padlo na področju Ljudske republike Makedonije. Najmočneje je deževalo v Ohridu, tetovskem in gostivarskem okraju. V Krivi Palanki in Bitolju je padlo le malo dežja. V Demir Kapiji in Prilepu je sicer deževalo, vendar je zemlja še premalo namočena. Po poročilu meteorološke postaje v Skoplju pričakujejo v Makedoniji nadaljnjih padavin.

VREMENSKO STANJE PO JUGOSLAVIJI DNE 7. MAJA
Oblačno po vsej državi, razen Dalmacije in Črne gore, kjer se je zjasnilo. Rahle padavine so bile po vsej državi, razen v Sloveniji, kjer je padla majhna količina dežja samo v Ljubljanski kotlini.
VREMENSKA NAPOVED za četrtek 8. MAJA
Dopoldne oblačno, popoldne jasno, topleje.

Plan prinaša Mariboru in njegovi okolici živahno gradbeno delavnost

Maribor, 2. maja.

V Mariboru se že od osvojitve razvija živahna gradbeno delavnost. Sledovi bombardiranja počasi izgledajo, mesto se obnavlja, prehaja pa že v izgradnjo, ki bo prinesla temu našemu najvažnejšemu industrijskemu središču drugačno lice, kakor ga je imelo pred vojno. Za dokaz, kako uspešna je bila dosedanja obnova mesta, h kateri je pristojevalo delo Mariborčanov veliko prispevalo, naj navedemo samo, da so lani v Mariboru z manjšimi popravili in prezidavanji pridobili okoli 1000 stanovanj. To je obetno omililo začetno stanovanjsko stisko in ustvarilo enega važnih pogojev za uspešnejše delo tudi na drugih področjih.

Medtem so se že začele gradnje, ki pomenujejo novo izgradnjo mesta in njegove okolice — pomembno industrijsko središče. Če pregledamo samo to, kar se že gradi in kar se bo še letos gradilo, potem se nam v perspektivi prihodnjih let in desetletij kaže, da bomo ob Dravi od Fale n. dol do Ptujja dobili industrijsko področje, ki bo med največjimi in najvažnejšimi v Jugoslaviji. Središče vsega pa bo današnje mesto s svojo ugodno zemljišno lego.

O večjih gradbenih delih v mariborski bližini in daljni okolici, ki jih izvršuje »Gradis«, smo že poročali. To so elektrarne in tovarne največje važnosti za gospodarstvo Jugoslavije. Na Dravi pred Mariborskim otokom se dokončuje naša največja elektrarna centrala. V Strnišču gradijo tovarno aluminija. Na Tezemu v Mariboru pa se preureja bivša tovarna letal v tovarno avtomobilov. Gradijo se novi tovarniški objekti, razen tega pa tudi velika stanovanjska kolonija za delavstvo, zaposleno v tovarni.

Velika dela je prevzelo gradbeno podjetje »Konstruktors«, kakor se po novem imenuje bivši »Magrad«. To podjetje bo letos izvršilo za skupno 160 milijonov investicij. Zelo važna za razvoj našega sadjarstva bo velika hladilnica sadja, ki bo imela zmogljivost 400 vagonov sadja. Gradili jo bodo v Bohovi. Stala bo 45 milijonov dinarjev. Dokončuje se že dermatološki oddelek mariborske bolnišnice, ki bo imel prostora za 120 postelj. V gradnji so že konstruktorske dvorane in delavnice v Tovarni splošnih konstrukcij in v Jakov (bivši Spisni stavbni).

V tovarni dvorani v Rusah bodo gradili stanovanjske hiše za delavstvo razen tega pa tudi srednjo šolo za elektrotehniko in druge manjše objekte. Letos bodo v te gradnje investirali 11 milijonov. Do jeseni bo končana adaptacija velikih, šest objektov obsegaajočih, dvo- oziroma tri nadstropne stavbe pod Kalvarijo. V tej moderni opremljeni stavbi bo otvorenja srednja kmetijska šola, ki bo velika pridobitev vsega našega kmetijstva.

Velike investicije bodo izvršili v znanem granitolomu Josipdolu na Pohorju, kjer bodo gradili stanovanjske in industrijske objekte. Čez približno mesec dni bodo začeli graditi v Mariborski tekstilni tovarni. Poleg drugih manjših objektov bodo gradili inštitut za tekstilno industrijo. Papirna industrija v Čerškaku, Sladkem vrhu in v Podvelki bo investirala 13 milijonov v stanovanjske zgradbe in higienske naprave. Načrti se sedaj izdelujejo in bodo že letos začeli graditi. Stanovanjske stavbe bo gradila tudi elektrarna Fala. Tovarna »Pinus« v Račah bo gradila stanovanjske in industrijske stavbe. Industrijske investicije bodo dokončale in gradile nove objekte razen doslej nastitih še tovarna »Zlatorog«, železarna v Rusah, tovarna testenin v Mariboru, Družene tovarne svile, Predilnica in tkalnica v Mariboru, Dapps, Mariborska livarna in tovarna kovin, združeni sindikati pa bodo gradili dom za samce, ki bo stal okroglo 7,5 milijona dinarjev.

Polno zaposlena bodo tudi mariborska Mestna gradbena podjetja, ki bodo izvrševala investicije mestnega ljudskega odbora. Skupno bo mariborski mestni ljudski odbor letos investirati okoli 60 milijonov dinarjev, od tega večji del v gradnje.

Prometu med obema bregovima Drave bo mnogo koristil novi most, ki bo vezal zapadni del mesta s Studenci. Ta »Studenška brv«, ki je enako važna kakor lani zgrajeni most na Pobrežju, bo dolga 123 m. Uprava cest bo investirala v tlakovanje in gradnjo pločnikov 6 milijonov dinarjev, v Strmi ulici pa gradi svoje enonadstropno upravno poslopje, ki bo stalo 1,7 milijona dinarjev.

Mestna klavnica, katere obnova se je začela že lani in je bilo investiranih 5 milijonov dinarjev, bo letos popolnoma dograjena. Nove prostore bodo dobila tudi mestna trgovska podjetja v Gosposki ulici, kjer je adaptacija novih prostorov v surovem stanju že končana. Nadaljevala se bo gradnja zobne ambulante v Kopaljski ulici, v katero bodo letos investirali 1,5 milijona dinarjev.

Načrt mestnega ljudskega odbora predvideva zgraditev velikega vaje-niškega doma, kar se bo v celoti izvedlo prihodnjega leta. Letos se bo v ta namen adaptirala zgradba v Krekovi ulici 8, kjer se bodo uredili prostori za vaje v manjšem obsegu. Dovršila se bo letos magdalenska gimnazija in bodo znašale investicije 2 milijona dinarjev. Dogradil se bo tudi centralni dijaški dom, katerega dovršitev bo stala en milijon dinarjev.

Za gradnjo stanovanj skrbi uprava nepremičnin, ki bo letos v ta namen investirala 38 milijonov dinarjev. Skupno bodo letos na novo gradili, obnavljali in popravljali 26 stavb v katerih bodo pridobili 120 stanovanj in več lokalog. Največje delo te vrste bo dograditev velikega stanovanjskega bloka v Kneza Kocijca, Vošnjakovi in Vildenrajnerjevi ulici, kjer bodo pridobili 72 popolnoma novih stanovanj. Investi-

Odločba o obvezni oddaji gradbenega materiala gradbenim podjetjem in o prijavi gradbenih strojev

Da se zagotovi smotrna izvedba plana gradbenih del v letu 1947., izdaja planska komisija LR Slovenije v smislu zakona o petletnem planu razvoja narodnega gospodarstva FLR Jugoslavije in v sporazumu z zvezno plansko komisijo naslednjo odločbo o obvezni predaji gradbenega materiala gradbenim podjetjem in o prijavi gradbenih strojev:

1. Vsa zvezna in republiška industrijska, rudarska in ostala podjetja in ustanove so dolžna, da ves gradbeni material, s katerim razpolagajo za izvršitev gradbenih del, ne glede na njegov izvor, izročijo gradbenim podjetjem, ki so za ta dela določena po operativnem planu ministrstva za gradnjo. Ministrstvo za gradnjo razpolaga s tem materialom po potrebah operativnega plana.

Gradbena podjetja prevzamejo ta material na osnovi prevzemnih pogojev, katerih prepise morajo dostaviti ministrstvu za gradnjo. Gradbena podjetja izkažejo material, ki se evidentira v dekadni poročevalski službi, kot prejeti material v drugi dekadi meseca maja.

2. Vsa zvezna in republiška industrijska, rudarska in ostala podjetja in ustanove, ki izvršujejo gradbena dela v lastni režiji brez sodelovanja gradbenega podjetja, ali če za izvršitev njihovih gradbenih del ministrstvo za gradnjo še ni določilo gradbenega podjetja, so dolžna vse zaloge gradbenega materiala, s katerim razpolagajo za ta gradbena dela, ne glede na njegov izvor, prijaviti planski komisiji LR Slovenije po stanju na dan prijave.

3. Gradbeni material, ki ga je treba izročiti oziroma prijaviti po tej odločbi, je naslednji: betonsko železo, cement, rezan les, tesan les, nova in stara zidna opeka, krovski material, steklo, pločevina, železni profili, žica, žičniki, železne in cementne cevi in sanitarni predmeti.

Podjetja in ustanove so dolžna predati ta material gradbenim podjetjem ne glede na to, katera dela so gradbena podjetja že neposredno pogodbeno prevzela.

4. Vsa zvezna in republiška industrijska, rudarska in ostala podjetja in ustanove, ki razpolagajo z gradbenimi stroji, so dolžna prijaviti te stroje planski komisiji LR Slovenije ne glede na njihov izvor in namen,

rali bodo v ta dela 20 milijonov dinarjev. Obnova stanovanjskih stavb v Partizanski ulici bo stala blizu 6 milijonov dinarjev. Druge gradnje stanovanjskih prostorov bodo manjšega obsega.

Da bo mogoče ves ta veliki obseg gradenj izvesti, ni važno samo, da bo načrtno in pravocasnno dotekali potrebni gradbeni material. Še bolj je važno, da bodo imela vsa gradbena podjetja dovolj delovne sile. »Gradis« primanjkuje predvsem dobrih tesarjev in polirjev. Vprašanje za losnega kadra tudi še ni dokončno rešeno pri »Konstruktors«, ki bo letos gradil, kakor smo ugotovili, veliko važnih stavb. Računajo, da bi v polni sezoni morali imeti 200 delavcev. Konec aprila so jih zaenkrat zaposljevali okoli 600, večinoma domačinov Prekmurcev in Medjimurcev iz okolice Čakovca in Preloga. V tem času pa so gradili komaj desetino vseh svojih letošnjih del. Napeti bo treba vse sile, da bo »Konstruktors« imel dovolj delavcev, zlasti profesionistov, ki jih najbolj primanjkuje. Temu prečemu vprašanju naj posvetijo primerno pozornost tudi vsi mariborski sindikati po tovarnah, ker je znano, da dela najmanj 60 gradbenih profesionistov v raznih tovarnah, kjer ne opravljajo svojega dela, temveč delo, ki bi ga z lahkoto zmogle ženske moči.

Tako se razvija in se bo razvil Maribor v novi Jugoslaviji. Velike pridobitve pa postavljajo tudi velike dolžnosti. Mariborčani so doslej pokazali na vseh delovnih področjih veliko aktivnost. Da bodo vse planske naloge, ki so združene z njihovim mestom, tovarnami in kmetijsko okolico, izpolnjene, je potrebno, da ta elan še poglobe in dvigajo v lastno korist in blaginjo vsega našega delovnega ljudstva.

Fizkultura in sport

Prvenstvo Slovenije v rokoborbi in dviganju uteži

V nedeljo 4. t. m. je bilo v Mariboru tekmovalje v rokoborbi za republiško prvenstvo se je borilo 15 rokoborcev, članov FD Zeleničarja iz Maribora in FD Krma iz Ljubljane. Nastopilo je tudi nekaj mladih popolnoma novih moči, ki bodo pod smotnim vodstvom čez nekaj let dali našemu sportu rutinski in zanimiv borbeni rezultat. So bili naslednji: mušja kategorija: Anžel (Zeleničar) par forfait; bantam: 1. Jezernik Stanko (Zeleničar), 2. Adamič Marjan (Krim), 3. Gorše (Krim); peresna: 1. Breznik (Zeleničar), 2. Valentič (Zeleničar); lahka: 1. Babč Jurij (Zeleničar), 2. Jazbinšek Jože (Zeleničar), 3. Dovč Marjan (Krim); welter: 1. Ules Jože (Zeleničar), 2. Kolar Edo (Krim); srednja: 1. Verboš Franc (Zeleničar), 2. Blatnik Alojzij (Zeleničar); polteška: 1. Fišer Karel (Zeleničar) par forfait; teška: 1. Pirher Ivan (Zeleničar) par forfait.

Tekmovanje za vstop v zvezno ligo

V nedeljo 11. maja se je začelo prvo kolo nogometnega tekmovanja za zvezni kvalifikacijski pokal. Odigrane bodo te tekme: v LR Srbiji: v Kragujevcu »Radnički« (Kragujevac) »Sloga« (Novi Sad), v Panevu »Dinamo« (Panjevo); »Bodnja« (Sabac); v LR Hrvaški: v Zagrebu »Metalac« (Zagreb); »Split«; v Varaždinu »Tekstilac« (Varaždin); »Zagreb«; v LR Makedoniji: v Skoplju »Makedonija« (Skopje); »Rabotnički« (Skopje); v LR Črni gori: v Nikšiću »Sutjeska« (Nikšić); »Bokelje« (Kotor); v LR Bosni in Hercegovini: v Mostaru »Veles« (Mostar); »Torpedo« (Sarajevo).

V tekmovalju za zvezni kvalifikacijski pokal hosta tekmovali po dve prvoplasirani družini iz vsake ljudske republike, razen iz Srbije in Hrvaške, iz katerih prihajajo v postev za pokal štiri družina. Prvo kolo se bo igralo v okviru delujoje v naši državni reprezentanci, ki bo to nedeljo nastopila proti reprezentanci Češkoslovaške v Pragi.

Danes preizkušnja za nedeljo

Danes bo med reprezentancama Ljubljane in ljubljanske garnizije prijateljska nogometna tekma v zvezi s sestavo mestne reprezentance, ki bo v nedeljo igrala proti Zagrebu. Tekma bo na igrališču Stadion ob pol 18. Armadno moštvo ima dovolj odličnih igralcev, kar smo videli pri nedeljskem tekmovalju. Reprezentanca Ljubljane za nedeljsko tekmo je sestavljena iz najboljših igralcev Triglava in Enotnosti.

Veleslalom v Krnici

Club KNOJ-a v Ljubljani prireja letos že drugo tekmovalje v veleslalomu v Krnici, ki bo v nedeljo 11. t. m. Preteklo leto so se v borbi moštev sponjatelj KNOJ, J. Gregorčič in Tržič — Končna zmaga KNOJ-a je prinesla zmago, ki jo je dobil Tržič. To leto je položaj drugačen. Moštvo KNOJ-a so zamenjali smučarji CDJA Partizana, ki so poleg Jeseničanov kandidati za prvo mesto. Med pomagali Fratek Čuril pred Matevževim Lukenem. Eda bo letošnji zmagovalci je težko reči, Proga, ki bo speljala izpod Kržiške stene in bo merila približno 2 km, bo velika preizkušnja za vsakega tekmovalca.

DROBNE ZANIMIVOSTI

V 18. kolu zvezne lige bodo 11. maja tele tekme: »Pohoda«; »Budućnost«; »Ponizana«; »Spartak« in »Lokomotiva«; »Kvarner« Ostala nogometna moštva ne bodo nastopila, ker posamezni igralci so predstava izredno uspeša, saj je bilo do sedaj v Mariboru že 42 ponovitve, kar je za slovensko gledališče svojsven rekord. Ljudje so prihajali tudi po 100 km daleč gledat predstavo.

Sceno v Ljubljani je izdelal in tehnično vodstvo ima Vladimir Rijavec, ki dela kot gost v Ljubljani. Glasbo je po folklornih motivih skomponiral Rado Simonič, ki tudi dirigira glasbene točke. Pri predstavi sodeluje operni zbor in gojenci igralske akademije.

Zasedba vlog je sledeča: Kmeča Serajinka igra Janez Cesar, njegovega sina Mirka — Stane Česnik, Miklovska Marka — Lojze Drenovec, Miklovska — Ruša Bojčeva, Zalo, njuno hči — Ančka Levarjeva (pri ponovitvah bosta v tej vlogi nastopili tudi Mileva Boltarjeva in Dragica Ahačičeva), Davorina, hlapca pri Miklovih — Bitene Mitja, Vinka — Branko Miklavc, Tevža — Maks Bajc, kmeta Strelca — Milan Brezigar, Tresoglavca — beneškega trgovca — Janez Levar, Iskender, turškega poveljnika — Lojze Potokar, Evnuha Abdula — Bojan Peček, Almira, hči Tresoglavca — Skrbnišek Leontina (pri ponovitvah bo v tej vlogi nastopila tudi Vida Levstikova).

V času, ko se na mirovnih konferencah odločuje usoda Slovenske Koroške, dobiva igra o Miklovi Zali še svoj poseben pomen. Tedanja borba protti gospodi in plemstvu in proti Turkom dobiva svoj odziv v današnji borbi Slovenske Koroške za nacionalno in socialno svobodo.

Premiera bo v četrtek, 8. maja, v opernem gledališču.

Zene sezanskega okraja za izpolnitev Titove petletke

Dne 20. t. m. so bile sektorske konference AFZ v sezanskem okraju, katerih so se žene z malimi izjemami udeležile polnoštevilno.

Ob tej priliki so žene sprejele razne sklepe in naloge. Z razumevanjem sprejemajo naše žene in matere gospodarski načrt in prisrčno pozdravljajo prvo Titovo petletko, ki je organizatorica vseh delovnih sil, porok vsestranskega zboljšanja in trajnega miru.

Z borbenostjo in ljubeznijo stopamo žene iz cone A preko vseh ovir naprej po začrtani poti OF, da bi zasijal tudi nam svobode dan.

Ker se žene in matere iz sezanskega okraja v polni meri zavedamo življenjske važnosti gospodarskega načrta, napovedujemo tekmovalje s 1. majem na praznik delovnega ljudstva vsem okrajem Slovenskega Primorja v naslednjih točkah: Za čim uspešnejše delo v obnovi našega podeželja se obvezujemo, da bo sleherni žena prispevala svoj delež; nadomestile bomo moške delovne moči pri gradnji hiš, pri napeljavi vodovodov in pri gradnji nove ceste v Istri skozi vasi Kocjančič, Gradišče, Smokvica, Mavraž, Rakitovec, ki bo povežala ta del našega okraja z glavno prometno žilo.

Zavezujemo se, da bomo posejale in obdelale sleherni kosček zemlje, v kolikor posamezni lastniki nimajo možnosti za obdelavo. Skenile smo, da bomo kolektivno posejale in obdelale. Vse prideleke bomo oddale v odkup naši državi.

Fizkultura in sport

Prvenstvo Slovenije v rokoborbi in dviganju uteži

V nedeljo 4. t. m. je bilo v Mariboru tekmovalje v rokoborbi za republiško prvenstvo se je borilo 15 rokoborcev, članov FD Zeleničarja iz Maribora in FD Krma iz Ljubljane. Nastopilo je tudi nekaj mladih popolnoma novih moči, ki bodo pod smotnim vodstvom čez nekaj let dali našemu sportu rutinski in zanimiv borbeni rezultat. So bili naslednji: mušja kategorija: Anžel (Zeleničar) par forfait; bantam: 1. Jezernik Stanko (Zeleničar), 2. Adamič Marjan (Krim), 3. Gorše (Krim); peresna: 1. Breznik (Zeleničar), 2. Valentič (Zeleničar); lahka: 1. Babč Jurij (Zeleničar), 2. Jazbinšek Jože (Zeleničar), 3. Dovč Marjan (Krim); welter: 1. Ules Jože (Zeleničar), 2. Kolar Edo (Krim); srednja: 1. Verboš Franc (Zeleničar), 2. Blatnik Alojzij (Zeleničar); polteška: 1. Fišer Karel (Zeleničar) par forfait; teška: 1. Pirher Ivan (Zeleničar) par forfait.

Tekmovanje za vstop v zvezno ligo

V nedeljo 11. maja se je začelo prvo kolo nogometnega tekmovanja za zvezni kvalifikacijski pokal. Odigrane bodo te tekme: v LR Srbiji: v Kragujevcu »Radnički« (Kragujevac) »Sloga« (Novi Sad), v Panevu »Dinamo« (Panjevo); »Bodnja« (Sabac); v LR Hrvaški: v Zagrebu »Metalac« (Zagreb); »Split«; v Varaždinu »Tekstilac« (Varaždin); »Zagreb«; v LR Makedoniji: v Skoplju »Makedonija« (Skopje); »Rabotnički« (Skopje); v LR Črni gori: v Nikšiću »Sutjeska« (Nikšić); »Bokelje« (Kotor); v LR Bosni in Hercegovini: v Mostaru »Veles« (Mostar); »Torpedo« (Sarajevo).

V tekmovalju za zvezni kvalifikacijski pokal hosta tekmovali po dve prvoplasirani družini iz vsake ljudske republike, razen iz Srbije in Hrvaške, iz katerih prihajajo v postev za pokal štiri družina. Prvo kolo se bo igralo v okviru delujoje v naši državni reprezentanci, tako da bo po koncu prvega kola ostalo v vsake republike po eno družino, iz Srbije in Hrvaške pa po dva. Nadaljnja tekmovalja bodo po izpadanju. Zreb bo odločil, kdo s kom igra. Finalista za pokal bosta direktno prešla v tekmovalje zvezne nogometne lige, polfinalista se bosta borila z devetim in desetim društvom na tabeli zvezne lige za vstop v ligo. 11. 12. 13. in 14. igralno društvo v letošnjem tekmovalju za zvezno ligo bo izpadlo iz nadaljnega tekmovalja. Zvezna liga bo imela prihodnje leto 13 društev.

Danes preizkušnja za nedeljo

Danes bo med reprezentancama Ljubljane in ljubljanske garnizije prijateljska nogometna tekma v zvezi s sestavo mestne reprezentance, ki bo v nedeljo igrala proti Zagrebu. Tekma bo na igrališču Stadion ob pol 18. Armadno moštvo ima dovolj odličnih igralcev, kar smo videli pri nedeljskem tekmovalju. Reprezentanca Ljubljane za nedeljsko tekmo je sestavljena iz najboljših igralcev Triglava in Enotnosti.

Veleslalom v Krnici

Club KNOJ-a v Ljubljani prireja letos že drugo tekmovalje v veleslalomu v Krnici, ki bo v nedeljo 11. t. m. Preteklo leto so se v borbi moštev sponjatelj KNOJ, J. Gregorčič in Tržič — Končna zmaga KNOJ-a je prinesla zmago, ki jo je dobil Tržič. To leto je položaj drugačen. Moštvo KNOJ-a so zamenjali smučarji CDJA Partizana, ki so poleg Jeseničanov kandidati za prvo mesto. Med pomagali Fratek Čuril pred Matevževim Lukenem. Eda bo letošnji zmagovalci je težko reči, Proga, ki bo speljala izpod Kržiške stene in bo merila približno 2 km, bo velika preizkušnja za vsakega tekmovalca.

DROBNE ZANIMIVOSTI

V 18. kolu zvezne lige bodo 11. maja tele tekme: »Pohoda«; »Budućnost«; »Ponizana«; »Spartak« in »Lokomotiva«; »Kvarner« Ostala nogometna moštva ne bodo nastopila, ker posamezni igralci so predstava izredno uspeša, saj je bilo do sedaj v Mariboru že 42 ponovitve, kar je za slovensko gledališče svojsven rekord. Ljudje so prihajali tudi po 100 km daleč gledat predstavo.

Sceno v Ljubljani je izdelal in tehnično vodstvo ima Vladimir Rijavec, ki dela kot gost v Ljubljani. Glasbo je po folklornih motivih skomponiral Rado Simonič, ki tudi dirigira glasbene točke. Pri predstavi sodeluje operni zbor in gojenci igralske akademije.

Zasedba vlog je sledeča: Kmeča Serajinka igra Janez Cesar, njegovega sina Mirka — Stane Česnik, Miklovska Marka — Lojze Drenovec, Miklovska — Ruša Bojčeva, Zalo, njuno hči — Ančka Levarjeva (pri ponovitvah bosta v tej vlogi nastopili tudi Mileva Boltarjeva in Dragica Ahačičeva), Davorina, hlapca pri Miklovih — Bitene Mitja, Vinka — Branko Miklavc, Tevža — Maks Bajc, kmeta Strelca — Milan Brezigar, Tresoglavca — beneškega trgovca — Janez Levar, Iskender, turškega poveljnika — Lojze Potokar, Evnuha Abdula — Bojan Peček, Almira, hči Tresoglavca — Skrbnišek Leontina (pri ponovitvah bo v tej vlogi nastopila tudi Vida Levstikova).

V času, ko se na mirovnih konferencah odločuje usoda Slovenske Koroške, dobiva igra o Miklovi Zali še svoj poseben pomen. Tedanja borba protti gospodi in plemstvu in proti Turkom dobiva svoj odziv v današnji borbi Slovenske Koroške za nacionalno in socialno svobodo.

Premiera bo v četrtek, 8. maja, v opernem gledališču.

Koncerti

Na koncertu slovenske glasbe v ponedeljek 12. maja ob pol 21. v Filharmoniji bodo izvajali naslednji slovenski skladatelji: Adamič, Bravničar, Armič, Lipovec, Pahor, Pavlič, Izvajatelj: Muzičarjeva, Vstopnice v Matični knjižarni, 900 za 1000.

Nocoj ob pol 21, bo v Filharmoniji koncert sindikata prosvetnih delavcev Akademije za glasbo v korist terena OF Novi trg. Sporedni drugi part vskakemu ljubiteljski glasbe bogat užitek. Na sporedu so dela za klavir: volinjo, samospevi in mešanji zbori. Izvajatelj: Muzičarjeva, Hadnerjeva, Kalanovca, Brajčič in Ozim. Dalje: Horakova in Dermelj. Pri klavirju: Lipovec in dr. Svare. Na koncertu opozarjamo na vabimo. Vstopnice v Matični knjižarni, 900 za 1000.

Studentski pevski zbor ljubljanske univerze bo obiskal Hrvaško v soboto 10. t. m. Koncert bo ob 20 uri v dvorani Delevskega doma. Spored je bogat in obsega parizanske, umetne, narodne ter delovne pesmi. Na koncert opozarjamo. Trboveljske in vse okolične. Čisti gobček je znameniti glasbeni mladinski pevski zbor. Predprodaja vstopnic v drogeriji »Santitas«.

Radio Ljubljana, Maribor in Slovensko primorje

569 m 419 m
SPORED ZA CETRTEK

6.00 Budnice, 6.15 iz naših časopisov. Dnevni spored, 6.30 Jutranji koncert, 7.00 Lahka glasba, 7.15 Napoved časa, poročila, objave in radijski koledar, 12.30 Napoved časa in poročila, 12.45 Lahka glasba, mali ogledi in objave, 13.00 Zgane skladbe za vabimo izvajajo, 13.10 Slovenske narodne pesni iz beneške Slovenije, 13.30 Kulturni pregled, 13.45 Dveje opoldnevnega sporeda, 14.15 Napoved časa in poročila, 14.45 Odjava ministrstva za industrijo LBS, 19.00 Radijski dnevnik — Drago Ušena: Prekulturno prenovila, za kulturno sodelovanje nastopi iz beneške Slovenije, 19.30 Izjava poveljnika Srečkara Banovec, 19.30 Napoved časa in poročila, 19.45 Lahka glasba, mali ogledi in objave, 20.00 Ruski skladatelji, 20.15 Slovenske narodne pesni iz beneške Slovenije, 20.30 Slovenske ljudske (Ruski list, 3. zvezek), 20.15 Igra Malj orkestra Radia Ljubljana pod vodstvom Rudolfa Starča, 20.40 Španje in senje, 21.00 Koncert klavirista Mihe Gamske, pri klavirju spremlja Pavel Sivc, 21.15 Slovenske zbornice skladbe, 21.40 Neznanca v urteru, 22.00 Prenos svetle Zvezne postaje iz Beograda, 22.15 Pester nočni spored.

NATECAJ

Radio Ljubljana, Maribor in Slovensko Primorje razpisuje natečaj za moške pevce-poročevalce. V pštev prijede je oni, ki se želijo izključno posvetiti le radijski službi.

Pogoji so naslednji: Obvladanje književnega jezika (brez dialektov). Aktivno ali pasivno znanje tujih jezikov. Primeren, slovska izobrazba ter vsestranska kultura in pletična razgledanost.

Natečajnik naj pošlje svoje vloge s točnimi podatki in naslovom Organizacijsko-programskemu odelku Radia Ljubljana, Maribor in Slovensko Primorje, Ljubljana, Cankarjeva 4, najpozneje do 10 t. m.

Arhivsko do 14. t. m. ob 9 uri shturaj v studiju Radia Ljubljana, Cankarjeva 4 (meznanj). Velja brez posameznega predhodnega obvestila. — Radio Ljubljana, Maribor in Slovensko Primorje.

Nove knjige in revije

M. Ilijin: O raznih rečeh. Prevredel Vinko Gaberski. Mladinska knjiga. Ljubljana, 1947. Strani 148.

N. Birjukov: Čajka, Roman. Prevreda Marija Kmetova. Mladinska knjiga. Ljubljana, 1947. Strani 360.

Zbirka gospodarskih predpisov. Uradni list Ljudske republike Slovenije. Ljubljana, 1947. Strani 572.

Inž. Mihajlo Krstić: Elektromotori jednosmerne struje. Sindikalna stručna biblioteka 16. Izdaje Sindikalnog izdavačko - štamparskog preduzeća »Rad« Beograd 1947. 36 strani.

Mladinska revija. Izhaja desetkrat na leto. Odgovarja in ureja uredniški odbor. Leto II, št. 3. Ljubljana 1947.

KULTURNI PREGLED

Žižkova »Miklova Zala«

(Nova premiera v našem gledališču) Med številnimi povestmi, bajkami, pesmimi, ki žive kot usno izročilo med ljudstvom, je tudi povest iz kmečkih uporov in turških vpadov o uje Serajnici, ki se godi na Koroškem. To je skoraj vsakemu Slovencu znana povest o Miklovi Zali, ki jo poznamo kot ljudsko bajko oziroma pripovedko ali pa kot povest, kot jo je napisal Jakob Sket. Zgodovinska doba (konec 15. stol.) in zgodba sama je tako privlačna, da je zamikala, da je precej pisateljev, da bi jo dramaturgizirali. Med temi dramaturgizacijami je menda prva tista, ki jo je napravil pokojni igralec in režiser Anton Cesar Danilo, ki pa je danes skoraj ne poznamo več. Bajuk je oblikoval svojo dramaturgizacijo tesno po povesti Jakoba Sketa, Petančič pa je skušal iz nje napraviti nekako občestveno famo igro. Najbolj zanimiva med vsemi temi dramaturgizacijami je gotovo ona, ki jo je napravil koroški domačin Spicar v domačem dialektu in ki so jo pred leti igrali Korošci v Ljubljani in Mariboru, ob priliki svojega gostovanja.

Vsem tem dramaturgizacijam pa manjka resničnega zgodovinskega ozadja in socialne pojavnosti. Zato se Fran

čilnosti ljudskega gledališča je Žižek napisal svojo dramaturgizacijo v nekaki ritimizirani prozi, saj so ljudski dramatik (Drabosnjak itd.) vedno pisali svoje igre v nekem prostem verzju. Med nadaljnje značilnosti ljudskega gledališča spadajo še naslednje ugotovitve, ki jih je Žižek v svoji dramaturgizaciji upošteval. Ljudski dramatik vedno postavlja, da je širokemu ljudstvu zgodba, vsebina že znana in aktualna. Tu gledalci ne hodijo gledat zgodbe, ki jo vsi že poznajo, ampak hodijo gledat igralce in njihove stvaritve. Folkloru tu ni samo okrasek in dopolnilo, ampak izvira in se vključuje prav v dejanje ter je celo gonilni element. Kaže se seveda v različnih oblikah: v glasbi, petju, obkoku in nošah, plesu in običajih (kot so na primer štehanje, snuba, visovski reji, ženitovanski reji, zapeljalec itd.).

Dalje je Žižkova dramaturgizacija posebej sodobnim zahtevam ustrezajoče kolektivne ljudske igre. Pri tem prav nič ne izgube posamezne osebe, ki nastopajo na svoji individualnosti. Toda prikazana je v igri kolektivna usoda ljudstva.

Predstava v ljubljanskem gledališč

DNEVNE VESTI

KOLEDAR
Četrtek, 8. maja: Prik sv. Mihaela, Dionizij.
Petek, 9. maja: Gregorij Nac. Herma.
SPOMINSKI DNEVI
8. maja 1945. — Brezgojska kapitulacija Nemčije.
8. in 9. maja 1944 — III. zasedanje ZAVNOHA v Topuskam.
DEZURNE LEKARNE
Danes: Lekarna Leustek, Resljeva c. 1; Lekarna Komotar, Vile Trzaska cesta.

dine se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje uprava zavoda. Ljubljana, Marmontova 24. 992-n
Košni občni zbor Sentiakobsko-trnovske podružnice Ciril-Metodevce družbe bo v soboto 10. maja ob 20. uri v salonu gostilne »Česnovar« na Dolenski cesti 3. člani vjudno vabljeni, da se ga v čim večjem številu udeležijo.

Mali oglasi

SLUŽBO DOBE
SKLADNIŠENKA in tehnično-administrativnega uradnika, isče tekstinista tovarna Sr. Pavel pri Preboldu v Savinjski dolini. 10.199-2
GOSPODINSKO POMOČNICO, večje kuhe, sprejemnik k tridianski družini s timsenskim otrokom. — Predstaviti se morajo v 16. Samec, Maljševa ulica št. 5. 10.262-2
PREDSEJUSMO dve knjižničarki, od tega enega, ki bi bil sposoben prevzeti glavno knjižničarstvo, in enega komercialista, ki je vezan v raznih strokah. Nastop takoj. — Javiti se pisмено ali osebno pri osebnem oddelku Uradnega odbora v Ljubljani, Dolenjska ulica št. 2. 10.199-2
GLAVNEGA KNJIŽOVODJO, dve knjižničarki in dve pomočnici knjižničarki, večje enotnega knjižničarstva sprejema takoj gradbeno podjetje »Hidrogradnja« v Beogradu, za centralo in starševlje v Ovar Banji. Plača po uredbi, na stavbišču še terenski dodatki s sprejemnikom stanovanjem in hrano. Točne poudbe prispeljujeto »Hidrogradnja«, Benaška ulica št. 2. 10.145-2
STATISTIČARICO, dobro strojevalko, sprejemno takoj. Stanovanje na razpolago. Poudbe Tovarni kos in spravo. Sv. Lovrenca na Pohorju. 10.147-2
MLAJŠO POMOČNO MOČ, sposobno za izdelovanje lesenih predmetov, sprejema Tome Avgust, Moste, Predovčeva ulica št. 10. 10.360-2
ZIDARJE IN TEZAKE SPREJME zidarstvo podjetje Pučkovec Viktor, Hrana in stanovanje, akord ter zimske delo. Javiti se v Ljubljani, Saveljska 14. 10.409-2
SAMOSTOJNO GOSPODINSKO POMOČNICO z znanjem samostojnega kuharstva in kma rada otroke, sprejema tridianska družina Kaudič, Francišanska ulica 8. Oglasiti se od 14 do 16. 10.299-2
GOSPODINSKO POMOČNICO k dobri izdelovalni sprejemni, Prednost: znanje kuhe, Miškinega 8. 10.409-2
POSTREŽNICO za dopoldan ali popoldan (išem, Pajdica, Zibertova 17/1. 10.411-2
MIZARSKI MOJSTER stavbenega in priležnega mizarstva, dobre kalturne spretnosti, z znanjem parketiranja, dobri službo. Stanovanje, hrana in kurjava na razpolago. Poudbe na Franc Kastelec, Ljubljana, Dolenska 5. 10.412-2
PISARNIŠKO MOČ z znanjem enostavnega knjižničarstva, isče manjše obzoro prednostno izredno uveljavljeno, Poudbe: Zibertova 17/1/1. 10.413-2
GOSPODINSKO POMOČNICO, pošteno in resno, vajeno kuhe, v starosti od 23. leta dalje, isče za takoj Blajak 23, Groharjeva 2. 10.362-2
DEKLE ZA KEMBEKA DELA, dobri službo, plača dobra, nastop takoj, Miha Marn, Tomarjeva št. 15. 10.308-2
KUHARICO IN NATAKARICO sprejema takoj gostinsko podjetje KLO, Koševje. 10.352-2

Ministrstvo za delo LRS sporoča: V petek, dne 9. t. m. se dela normalno.

Četrtni ljudski odbor Tabor in Center obveščata vse pripadnike sindikatov, OP, APZ in ZMS organizacij, da po formiranju te radniške občevanja v četrtih, s katerimi so 20. uri v sejni dnevni ministrata.
Uprava kibnične bolnice medicinske fakultete v Ljubljani obvešča vse obiskovalce in svoje bolnike na kliničnih, da se zaradi raznih investicij dal in izboljšati, ki so v teku, prednostno obisk ob sobotah na vseh kliničnih. — Obiski so dovoljeni samo ob sredah in nedeljah ter praznikih od 12.30 do 14.30 ure.
TRZICANI v soboto 10. maja ob 20. uri prireditelj Glasbeno inštitucije svetovne zaka pred orkestril. Hibernijska strokovnega sveta v Trzinu vokalni koncert moškega pevskega zbora Vodja zbor: Lajovic Albin. V nedeljo, 11. maja se poklonijo pevci spominu padlih borov partizanov in vojakov, 1. petri ob 9. uri v Koprniku na zlati streljanje, 2. ob 12.12. na grobeh v Dragi pri Begunjah in 3. ob 14.30 na pokopališču v Begunjah. Govor, peje, recitacije, Vabimo k udeležbi. — Odbor. 995-n
PUTNIK Ljubljana obvešča vse prijavitelje za letošnje izletne dneve 9. do 11. maja naj dvinega danes knjižnice bonov tam, kjer so se pripravili. Odnos posebnega vlaka iz Ljubljane bo 9. maja ob 1.30 zjutraj, Mariborski se odpeljejo s posebnimi vagoni 8. maja ob 17.35 iz Ljubljane, Celje, odbojna, Koper, 9. maja v vagoni 8. maja ob 19.25 iz Celje, Jeseniška skupina se odpelje z Jesenic 8. maja ob 18.35.
Zdravniška strokovna znanstvena sekcia ZUZUS vabi vse tov. zdravnike na sestanku, ki bo v četrtek 8. maja ob 18. predavalca, interne klinike, Prednost: 60 v talovodni kamniške šole, ob 20. uri. Na spondu so slovenske narodne in partizanske pesmi, Dirigent tov. France Marolt.
Brigadirji gospodarske fakultete imajo v petek 9. maja ob 19. zjutraj obvezni zbor pred fakulteto zaradi sleden delovne brigade za mladinske progo. 994-n
Obvestilo Rdečega križa Slovenije, Leto 1927 je bil od birše občine Ljubljana odposlan s transportom v Slovenski dom v Ulici otrok, Miklavčeva, Stanje, 1928 ali 1935 v Rdečem križu. Otok je stavljen v oskrbi: Kovčević Zlatica v rasi Ravni, očaj Bogar, Srdja, Prosimo one, ki jim je znano ime in naslov staršev, da to javijo Rdečemu križu Slovenije, Ljubljana, Sv. Petra cesta 1/1.
Leto 1947 je padel v čupku (Benčija) kopar-kurir, znan pod partizanskim imenom drugi Ivan, Cula, ki je svojčas pobegnil iz nemškega ujetništva iz zelandskega bataljona ter se pridružil slovenskim partizanom. Dodeljen je bil VDV v Fritu v Benečiji. Konec je o njem kaj znanega, naj sporoči Rdečemu križu Slovenije, Ljubljana, Sv. Petra cesta 1/1.
O prišli peroke tov. Srečka Štošerja in tov. Oren Ivanke iz Podutika so zbrali svadje za sipo mladno 1130 din. — Vse sivo namenje je daroval udeležev. Šole na Dobrom mestu očetja na grob Gorjani, Peterlina 300 din. — V imenu sipe mladno.

VAJENCI

KOVASKEGA VAJENCA z vsa oskrbo v hiši šole Friderik Janes, kovač na Gottlini pošta Muta. 10.373-3

ZASLUŽEK

SIVALNI STROJ vam ožestim popravim. Poiskaj naslov oddelku pod »Podobne« v abecedarju. 9456-n
IZGUBILA BI SE RADA v trg. ali primeroma, 15letna z dovršeno mešansko šolo. Kje naj se zgledam, javite Jugrvec, Pot na Rakovo ješko štev. 52, Ljubljana. 10.383-4
ZA KLAVIRSKO HARMONIKO iščem dobrega, resnega učitelja za 1 uro na teden po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku. 10.420-4
DOBRO SIVILCO vzmam na dom za nekaj dni. Naslov v oglašnem oddelku. 10.383-4
INSTRUKTOR ZA TUJE JEZIKE in glasbene instrumente se sprejme. Poudbe: podružnica SP na Jerenich pod značko »Klavir«. 992-4
MASERKO dvakrat tedensko, za obisk na domu iščem, Naslov v oglašnem oddelku. 10.333-4
SIVILCO iščem na dom, Poudbe pod »Obeka« — parloca na oglašnem oddelku. 10.303-4

PRODAM

PUH PERJE prodajamo. Trgovca Juhli Janca, Francišanska ulica št. 3. hotel »Sona«. 15-5
DIESEL DEUTZ MOTOR, 15-20 k s., proda Berančič, Cirkovce 1. 10.127-5
VISOKA OMARA, ogledalo s stojalom 110 x 60, različno pohištvo, 10.374-5
PARNI KOTEL, Ogled v Križevniški ulici št. 1/1/1. 10.383-5
ZLATA URA, dvokrovna, moška, žepna, precizna, znamke Anker, naprodaj. — Naslov v oglašnem oddelku. 10.361-5
LEPO DESKO BIRMANSKO OBLEKO, 20 let, 7-10 let, ženske lepe, žepna št. 37-38, prodam, Naslov v oglašnem oddelku. 10.339-5
LEPE MODERNE SEMIŠ BELE CEVLJE št. 36, popolnoma nove, prodam, Naslov v oglašnem oddelku. 10.326-5
ROČNI STROJEK na 4 kilne, za košenje trate proda Stefančič, Sp. Loke 37 — pošta Krausnja. 10.374-5

Martino grozdi

(Glej članek v večerajši številki)
so delali Martinj domači, gospodar, ki je bil bogat nemčur iz mesta v dolini, se otroci niso prikazali. Plašno so se poskrili za ogel vinčarje in radovedno kukali bogato opravljeno gospodo. Kadar pa so mesini ljudje odšli, so otroci zopet pohiteli k domačim.
Vse leto je bilo tako, ob vsakem delu so gledali otroci starše v vinogradu. Le ko je prišla jesen, jim je bil vsotip tja prepovedan. Samo od dleč so hrepenete gledale otroške oči molno lesketajoče se grozde. Toda vedeli so, da ne smejo prestopiti meje vinograda, kajti grozdi ne bilo njihovo. Razen tega je vinograd čuval paznik, ki trs je vsako leto naselil v gospodovi zidnici.
Nekoč pa je malo Marto le premagala. Skrila se je pod rogo ob robu vinograda, kjer je raslo grmovje. Pričela je trgati grozdi jagode in jih nositi v usta.
Kakor da je zrasel iz zemlje, se je pojavil pred njo paznik. Zgrabil je deklečo za lase in jo začel pretepsti s palco, da je bila nejeva koža kmalu polna narog. Ko se ji je posrečilo,

LOVSKO GARNITURO (trofeje), rogove prodam. Ogled 8. maja ob 15. do 17. ure v Javnih skladiščih na Dunajski cesti, preko tratinic, levo. 10.373-3
ZIMNICE, modroce, postelje, otomane, omarke, knjižnice, ogledala. 10.372-5
KNJIŽNO OMARO prodam, Naslov pove oglaš. oddelku. 10.370-5
MODERNA ŽEPNA URA »Cronometer«, provizina, naprodaj, Naslov v oglašnem oddelku. 10.333-3
DALJNOGLEDE »HENSOLDT« 8 x 24, prodam, Naslov pri podružnici SP v Mariboru. 10.377-5
GLOBOK OTROŠKI VOZICEK, dobro ohranjen, primeren za predmetje, prodam na Gosposvetski cesti št. 13, 10.394-12/11
POSTELJA, nočna omarica in globok otroški vozeček, skoraj nov, naprodaj v Bžni ulici 8, grdičje. 10.357-5
KAVC naprodaj v Komenskega ulici št. 16. 10.397-9
GLOBOK OTROŠKI VOZICEK, predvzajni, siv, tepeciran, eleganten, proda Jermol, Komenskega ul. 24. 10.393-5
OTROŠKI VOZICEK, globok, dobro ohranjen, prodam, Ogled v trgovini Bricevič, Fant, Ljubljana, Prešernova 5. 10.326-5
GLOBOK VOZICEK prodam, Naslov v oglašnem oddelku. 10.390-5
INSTRUMENT BAS PAVZANO prodam. Istotam zamenjam možko kolo za žensko Turk. Moste, Cigliarjeva 32. 10.393-5
JEDILNI PRIBOR za 6 oseb, rje prost, 16. kaset, primerno dnevno, prodam, rje urodno Rudolf Zore, Ljubljana, Cidalska ul. 12. 10.382-5
KOSNIJO RZ in DETELJE na Viju prodam za celo leto. — Naslov v oglašnem oddelku. 10.381-5
KOMPLETEN POLPOMNO NOVO OBROČNARSKI PRIBOR z osminimi kleščami in ostalimi instrumenti ugodno proda Vodnik, Maribor, Gosposka ulica št. 11. 10.379-5
PISALNI STROJ v kovčegu, zelo dobro ohranjen, prodam, Ambrožev trg 37, leto Cizurina, Eibarjeva 6. 10.374-6
SPALNICO, kompletno, trg les, starjšo, dobro ohranjeno, prodam s posteljino vred. Naslov v oglašnem oddelku. 10.419-5
SINGER SIVALNI STROJ, pogrešljivo, malo rabljen, ugodno prodam, Naslov v oglašnem oddelku. 10.417-5
VRTNO ZEMLJO oddam, Ban, Šelečurjeva 4/1. 10.423-5
ŠPORTNI VOZICEK prodam Rojc, Jernejeva 1. 10.424-5
MIKROFON, kristalni, prodam, Naslov v oglašnem oddelku. 10.421-5
MOŠKO OBLEKO, moderno, poletno in klavirsko harmoniko s 36 bas prodam, Blewelsva 3/1, levo. 10.407-5
VELIKO OGLEDALO, dve nizki omarici, plinski kuhinjski, železno posteljo, prodam, Fredjanska ulica 39/1, Rogarjeva ul. 10.409-5
UHANI, zlate z akvamarin kamnom in lep gristan naprodaj, Naslov v oglašnem oddelku. 10.410-5
RADIOAPARAT znamke Bumig, 4-11, 3 valovne dolžine, prodam, Šlak, 10.415-5
KOMPLETNA BELO PLESNA DEKLISKA SOBA in več rabljenih predmetov, vse dobro ohranjeno in garantirano čisto, naprodaj. — Naslov v oglašnem oddelku. 10.402-5
MEŠARŠKE STROJE Bilz-Wolf, na vlinling, en manjši Wolf, popolnoma nov, z motorjem proda Salei Stefan, Podmilščeva 57 — za Bežigradom, 10.362-5
V REZNOVI URO št. 1 je naprodaj; plinski kuhinjski, kotiček, potreben 10.374-6
MOSKO OBLEKO, za knjige, visoke stojke svetilka, vse hrastovo črno politirano; nadalje velika hrastova predobna stena, španska stena, starinska stenska ura in lestenec, oboje prazno, vse št. 8, 10.374-6
KURJANJE in razni drugi predmeti sobne in kuhinjske opreme. 10.404-3
SIV DAMSKI KOSTUM za srednje postavo, prodam, Glavan, Francišanska ulica 3. 10.408-3
KOMPLETEN ŠTEDILNIK s šestimi plin. kaseti (nepočen) prodam, Naslov pove oglaš. oddelku. 10.328-5
BELO OBLEKO ZA BIROMO proda, Mežica, Povšetova 19. 10.330-5
NOV ŽENSKI KOSTUM prodam, Naslov pove oglaš. oddelku. 10.326-5
ZELEZEN ŠTEDILNIK in POSTELJO na prodaj v Zvezni 13. 10.326-5
OTROŠKI ŠPORTNI VOZICEK proda Vinček, Celovška cesta 42. 10.332-5
GLOBOK OTROŠKI VOZICEK naprodaj v Št. 15, desno, 10.308-5
MOŠKO SREBRNO URO z vertikalno novo posteljo, nepleskan, prodam. — Kihnova ulica 1. Kodeljevo. 10.320-5
VELIK ZELEZEN ŠTEDILNIK naprodaj na Zaloški cesti 80. 10.322-5
SIVALNI STROJ z dolgim botnikom, dobro ohranjen, poceni prodam, Naslov v oglašnem oddelku. 10.324-5
ZLATO VERIZICO z obeskom prodam. — Naslov v oglašnem oddelku. 10.323-5
BELO OBAHILNO OBLEKO, dolgo in četelječe ter nogavice prodam. — Ogled 15. ure naprej, Naslov v oglašnem oddelku. 10.300-5
GLOBOK OTROŠKI VOZICEK prodam, Naslov v oglašnem oddelku. 10.319-5
DVE MREŽI in ZLOZLJIVO POSTELJO, skoraj novo, prodam, Pučjeva ulica št. 11, desno. 10.315-5
GLOBOK OTROŠKI VOZICEK, dobro ohranjen, naprodaj v Kamniški ulici št. 46. 10.317-5
ZIVLJENJE ZIVALI, Wolf, slovar, Lovca, zdravniške knjige in porcelanast umirjalnik prodam, Tyrševa cesta 92, desno. 10.316-5
PARNI KOTEL znamke Madjar Alami! Gep Dar, Budapest, br. 5. 10 Atmosfer, 240 obratov, 921 izdelan, prodam, Za odgovor priložiti znamko, Djuran Mar. in, Seimica, pošta Mursko Središče. 10.314-5
PIANINO, dobro ohranjen, prodam, Naslov v oglašnem oddelku. 10.349-5
LEPE KONJSKE KOMATE poceni proda Hibernik, Tyrševa cesta 37. 10.302-5
DVE KNJIŽNI OMARI, trokrilno in enokrilno, ter dva bledelna uredniška prodam, Reflektanti naj javijo naslov na oglaš. oddelku pod značko »Umetni-tev«. 10.349-5
RADIO znamke »AEG Super«, 6. sevni, Svaloval, magično oko, lepe oblike, 1. možko obleko in trikotni plašč, prodam, Naslov v oglašnem oddelku. 10.345-5
DOBER JABOČNIK prodam, Naslov pri podružnici SP v Celju. 10.353-5

KUPIM

GOBENE INSTRUMENTE in harmonike kupim ali sprejme v prodajo Alfonz Brznic, Cankarjeva št. 7. 9318-6
DVE KOMPLETNI MOTOOKLIŠTIČNI OPREMI kupi Dravsko gozdno gospodarstvo, Ljubljana. 10.348-6
OSBEJEN AVTOMOBIL, prvotnost ohranjena, dobre gume, manjši tip, po možnosti DKW ali slično, kupimo takoj, Poudbe Tovarni kos in spravo, Sv. Lovrenca na Pohorju. 10.146-6
AVTOMOBIL 600 x 16 kupim ali dam v zameno 18-19 in 20 col, Poudbe oglaš. oddelku pod značko »Ne vulkanizirane«. 10.364-6
RETINO II A, tudi drugo malo slikovno kamero, ev. lepo 6.9, kupim takoj, Poudbe oglaš. oddelku pod značko »Retina«. 10.358-6
VERIZNO DVALGO (škrpec) do 2000 kg kupi Anton Eržen, Ljubljana, Galjeva 102. 10.395-6
5 ZARNIC ZA RADIO Blaupunkt kupim, Poudbe oglaš. oddelku pod značko »Zarnice«. 10.397-6
PISARNIŠKO POHIŠTVO (knjižne omarice, pisalne mize, regale, pisalni stroj) samo v brezhibnem stanju, kupimo Poudbe oglaš. oddelku »Delavske enotnosti«. Ljubljana, Miklošičeva 22/1. 10.416-6
BLAGO 2 1/2 m svetlega volnenega za birmo in 5 m belega tafa ali stila, kupim, Bača Pavla, Florjanska 10.10.406-6
ŽENSKO KOLO, dobro ohranjeno, lahko tudi brez gum, kupim, Naslov v oglašnem oddelku. 10.326-6
OTROŠKI VOZICEK, globok ali športni, kupim. — Poudbe oglaš. oddelku pod »Uporabne«. 10.312-6
OTROŠKI VOZICEK in SIVALNE STROJE kupite in prodajte pri »Prometu«, nasproti Križanske cerkve. 10.311-6
ZIMNICO, eno ali dve, dobro ohranjeno, kupim, Stefan, Eibarjeva 6. 10.307-6
BLAGO ZA BIRMANSKO OBLEKO ali obleko za letno dekle (veliko), kupim ali da protivrednost Josip Videnski, Slovškova 14. 10.341-6
PLATINENO STREHO, približna dimenzija 4 x 3 m, po možnosti z zadržalo na parku kupim, Poudbe oglašnem oddelku pod »Balkonska streha«. 10.339-6
RADJUSKO ŽARNIKO usmerjevalko kupi Ilie, Firniče, Medvede. 10.338-6
OBAHILNO OBLEKO za osemletno dekle, kupim, Poudbe oglašnem oddelku pod »Balkonska streha«. 10.337-6
ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK s petimi kaseti kupim, Poudbe oglaš. oddelku pod »Štedilnik«. 10.305-6
MOŠKO KOLO, lahko, dobro ohranjeno, kupim takoj, Naslov v podružnici SP v Trzinu. 10.335-6
4 RJEHE, 2 PREOBLEKI ZA BIAZINO in 2 brisače, lahko že rabljene, kupi Hibernik, Vel. Mengoš 143. 10.354-6

ZAMENJAM

DOBRO OHRANJEN GLOBOK VOZICEK zamenjam za športni vozeček Velnar, Resljeva cesta 4b. 10.398-7
PRAČICA ZA ZAKOL zamenjam za barben kotel za žganjkuho. — Naslov v oglašnem oddelku. 10.389-7
NOVO ŠTEDILNIK, predstavljajo čerodje, dva petkajna, kotiček, zamenjam za dober pisalni stroj ali šivalni stroj. — Naslov v oglašnem oddelku. 10.418-7
TRICIKEL v dobrem stanju, na možni pogon, zamenjam za žensko ali možko kolo, škraj Ludvik, Begunje pri Celju, ulica št. 93. 10.317-7
CRNO BLAGO za možko obleko (tudi smoking) ali ženski kostum zamenjam za enako blago ali obleko sive ali rjave barve. Na ogled v trgovini »Umetnost«, Kolodvorska 30. 10.349-7

NEPREMIJNINE

PARCELO med Vodnikovo in Celovški cesti pri remiz prodaj Zajec, Tavčarjeva ul. 10. 10.183-8

ZAHVALA

Vsem, zlasti stanovskemu tovarišem, prijateljem in znančim, ki so našega draga moža, očeta, brata, strica in svaka

Mirka Mariniča

Solskega upravitelja v pok. spremljal na njegovi zadnji poti, sočustvovali z nami, poklonili krasno cvetje, ter nam pomagali v težkih dneh, izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Ptuj, 5. maja 1947.
Zalujoči: žena, hčerka in sin

ZAHVALA

Vsem, ki so našega draga moža, očeta, brata

Franca Stakne

delavca jaska III. Trbovije spremlil k zadnjemu počitku, se najtopleje zahvaljujemo. Posebna zahvala velja vsem darovalcem vencev, obrovstvu, tov. Božiču za poslovlivne besede, duhovščini in godbi.

Trbovije, 6. maja 1947.
Zalujoča žena Fani; sinova Franci, Drago; bratje, sestra — in ostali sorodniki.

AVTO-RADIO, 6. sevni, ameriškan, v odličnem stanju in prvotnim tonom, prodam Naslov v oglašnem oddelku. 10.344-5
NARAVNO LISICO prodam, Vprašaj v dopoldanskim urah. Naslov v oglašnem oddelku. 10.346-5

KUPIM

GOBENE INSTRUMENTE in harmonike kupim ali sprejme v prodajo Alfonz Brznic, Cankarjeva št. 7. 9318-6
DVE KOMPLETNI MOTOOKLIŠTIČNI OPREMI kupi Dravsko gozdno gospodarstvo, Ljubljana. 10.348-6
OSBEJEN AVTOMOBIL, prvotnost ohranjena, dobre gume, manjši tip, po možnosti DKW ali slično, kupimo takoj, Poudbe Tovarni kos in spravo, Sv. Lovrenca na Pohorju. 10.146-6
AVTOMOBIL 600 x 16 kupim ali dam v zameno 18-19 in 20 col, Poudbe oglaš. oddelku pod značko »Ne vulkanizirane«. 10.364-6
RETINO II A, tudi drugo malo slikovno kamero, ev. lepo 6.9, kupim takoj, Poudbe oglaš. oddelku pod značko »Retina«. 10.358-6
VERIZNO DVALGO (škrpec) do 2000 kg kupi Anton Eržen, Ljubljana, Galjeva 102. 10.395-6
5 ZARNIC ZA RADIO Blaupunkt kupim, Poudbe oglaš. oddelku pod značko »Zarnice«. 10.397-6
PISARNIŠKO POHIŠTVO (knjižne omarice, pisalne mize, regale, pisalni stroj) samo v brezhibnem stanju, kupimo Poudbe oglaš. oddelku »Delavske enotnosti«. Ljubljana, Miklošičeva 22/1. 10.416-6
BLAGO 2 1/2 m svetlega volnenega za birmo in 5 m belega tafa ali stila, kupim, Bača Pavla, Florjanska 10.10.406-6
ŽENSKO KOLO, dobro ohranjeno, lahko tudi brez gum, kupim, Naslov v oglašnem oddelku. 10.326-6
OTROŠKI VOZICEK, globok ali športni, kupim. — Poudbe oglaš. oddelku pod »Uporabne«. 10.312-6
OTROŠKI VOZICEK in SIVALNE STROJE kupite in prodajte pri »Prometu«, nasproti Križanske cerkve. 10.311-6
ZIMNICO, eno ali dve, dobro ohranjeno, kupim, Stefan, Eibarjeva 6. 10.307-6
BLAGO ZA BIRMANSKO OBLEKO ali obleko za letno dekle (veliko), kupim ali da protivrednost Josip Videnski, Slovškova 14. 10.341-6
PLATINENO STREHO, približna dimenzija 4 x 3 m, po možnosti z zadržalo na parku kupim, Poudbe oglašnem oddelku pod »Balkonska streha«. 10.339-6
RADJUSKO ŽARNIKO usmerjevalko kupi Ilie, Firniče, Medvede. 10.338-6
OBAHILNO OBLEKO za osemletno dekle, kupim, Poudbe oglašnem oddelku pod »Balkonska streha«. 10.337-6
ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK s petimi kaseti kupim, Poudbe oglaš. oddelku pod »Štedilnik«. 10.305-6
MOŠKO KOLO, lahko, dobro ohranjeno, kupim takoj, Naslov v podružnici SP v Trzinu. 10.335-6
4 RJEHE, 2 PREOBLEKI ZA BIAZINO in 2 brisače, lahko že rabljene, kupi Hibernik, Vel. Mengoš 143. 10.354-6

V NAJEM

V OPATJI blizu morja oddam sobe s 6 ležali in soupravo, kuhinje. Cena 12.000. 49 din, Veselivo od 13. maja naprej, Vila Brusič št. 45/II. 10.351-9

SOBE — STANOVANJA

OPREMLJENO SOBO, lahko tudi brez pečila, isče soliden iznajem. Poudbe oglaš. oddelku pod »Avt.«. 10.371-10
MIRNO SOBO, tudi brez pečila isče vladnika za takoj, Poudbe oglaš. oddelku pod »Cisto 406«. 10.403-10
DVOSEBNO STANOVANJE v Ljubljani, zamenjam za eno-ali večosebno v Mariboru, Suštar, Pradžakova, 8 zvonec pri glavnih vratih. 10.331-10
OPREMLJENO SOBO brez pečila, šišeta mladoporočencu. Možno tudi v okolici Ljubljane, Poudbe oglaš. oddelku pod »Junije«. 10.310-10
ZAMENJAM ENOSEBNO STANOVANJE na Resljevi cesti, pridrlično, s sivo hišnico za zasedovanje v bližini Gakotovega bloka ali št. Vida. — Pozvedbe: pri hišniku na Resljevi cesti 6, od 2. do 3. popoldne. 10.321-10
OTROŠKI VOZICEK, globok ali športni, kupim. — Poudbe oglaš. oddelku pod »Uporabne«. 10.312-6
OTROŠKI VOZICEK in SIVALNE STROJE kupite in prodajte pri »Prometu«, nasproti Križanske cerkve. 10.311-6
ZIMNICO, eno ali dve, dobro ohranjeno, kupim, Stefan, Eibarjeva 6. 10.307-6
BLAGO ZA BIRMANSKO OBLEKO ali obleko za letno dekle (veliko), kupim ali da protivrednost Josip Videnski, Slovškova 14. 10.341-6
PLATINENO STREHO, približna dimenzija 4 x 3 m, po možnosti z zadržalo na parku kupim, Poudbe oglašnem oddelku pod »Balkonska streha«. 10.339-6
RADJUSKO ŽARNIKO usmerjevalko kupi Ilie, Firniče, Medvede. 10.338-6
OBAHILNO OBLEKO za osemletno dekle, kupim, Poudbe oglašnem oddelku pod »Balkonska streha«. 10.337-6
ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK s petimi kaseti kupim, Poudbe oglaš. oddelku pod »Štedilnik«. 10.305-6
MOŠKO KOLO, lahko, dobro ohranjeno, kupim takoj, Naslov v podružnici SP v Trzinu. 10.335-6
4 RJEHE, 2 PREOBLEKI ZA BIAZINO in 2 brisače, lahko že rabljene, kupi Hibernik, Vel. Mengoš 143. 10.354-6

RAZNO

GUMASTO DRAP COPATO sem izgubila, oddati prosim v Frankopanski ulici št. 26/II, desno. 10.391-14
POZOR! Motor Ardie III, halj se vrne možki nagradi v Lovren, 10.221-14
SILVITVE in druge prevoze, prevzimo avtomobilski Jakobini, Križna ulica (pri Sv. Križu) Poljansla tel. 25-67, 9041-14

POZIVEDBE

INTERNERANCI IZ DACHAVI! Prav lepo napram vsakogar, ki bi karkoli vedel o usodi mojega moža Štefana Franca, roj. 29. marca 1897 v Slapah leta 1943. Je bil v Dachavu, ob svobodni 9. junija št. 47. Baje je ostal v ameriki, št. 10.221-14
SILVITVE in druge prevoze, prevzimo avtomobilski Jakobini, Križna ulica (pri Sv. Križu) Poljansla tel. 25-67, 9041-14

RAZNO

GUMASTO DRAP COPATO sem izgubila, oddati prosim v Frankopanski ulici št. 26/II, desno. 10.391-14
POZOR! Motor Ardie III, halj se vrne možki nagradi v Lovren, 10.221-14
SILVITVE in druge prevoze, prevzimo avtomobilski Jakobini, Križna ulica (pri Sv. Križu) Poljansla tel. 25-67, 9041-14

RAZNO

GUMASTO DRAP COPATO sem izgubila, oddati prosim v Frankopanski ulici št. 26/II, desno. 10.391-14
POZOR! Motor Ardie III, halj se vrne možki nagradi v Lovren, 10.221-14
SILVITVE in druge prevoze, prevzimo avtomobilski Jakobini, Križna ulica (pri Sv. Križu) Poljansla tel. 25-67, 9041-14

RAZNO

GUMASTO DRAP COPATO sem izgubila, oddati prosim v Frankopanski ulici št. 26/II, desno. 10.391-14
POZOR! Motor Ardie III, halj se vrne možki nagradi v Lovren, 10.221-14
SILVITVE in druge prevoze, prevzimo avtomobilski Jakobini, Križna ulica (pri Sv. Križu) Poljansla tel. 25-67, 9041-14

RAZNO

GUMASTO DRAP COPATO sem izgubila, oddati prosim v Frankopanski ulici št. 26/II, desno. 10.391-14
POZOR! Motor Ardie III, halj se vrne možki nagradi v Lovren, 10.221-14
SILVITVE in druge prevoze, prevzimo avtomobilski Jakobini, Križna ulica (pri Sv. Križu) Poljansla tel. 25-67, 9041-14

RAZNO

GUMASTO DRAP COPATO sem izgubila, oddati prosim v Frankopanski ulici št. 26/II, desno. 10.391-14
POZOR! Motor Ardie III, halj se vrne možki nagradi v Lovren, 10.221-14
SILVITVE in druge prevoze, prevzimo avtomobilski Jakobini, Križna ulica (pri Sv. Križu)